

309103

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

జెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరునెల 15 వ తేది గురువారము

No. 188

సంపుటము. ౪.

పింగళనామ సంవత్సర కార్తిక మాస శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౧౮౮

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బీతో పెట్టెయీ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస

ఇతిరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. దయ్యముల సద్భావమును గురించిన కాశ్చీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి. చిన్నపైజా చక్కనిగ్రంథము పెరు. 0-8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. నాయువుపోట్ల పోగొట్టును. వనమూలికలచే హింసాచేకముందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి 100, మదరాసు.

ఎవరింటికి వారే వైద్యులు.

నీవు వైద్యుల బాణముండి తప్పించుకొన దలచుచున్నావా? అట్లయిన మా "పార్శ్వ పదార్థానికి తాచంద్రికను" చదువుము. ఎక్కి వ్యాధులవలన నైనను సులభముగా స్వల్ప ఖర్చుతో విముక్తులు అగుటకు ఇంతకంటె దారిలేదు. ఈపుస్తకము చదివితివేని నీవు గొప్పవైద్యుడవయ్యెదవు. ఇది ప్రతి ఇంట నుండదగినది. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి. ఆలస్యచయిన ఆశాభంగము గలుగును. త్వరపడుడు. త్వరపడుడు. వెల కాళికో బైండు 2-0-0.

(947)

మేనేజరు, సరస్వతీనికేతనము, బందరు.

TRY ONCE!

TRY ONCE!!

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE

Sold Everywhere.

Our Catalogue sent free on application.

APPLY FOR DETAILS:-

AMRUTANJAN DEPOT,

BOMBAY & MADRAS.

వరమరహస్యము

అద్భుతమగు డిటెక్టివ్ ఫల. 256 పేజీలు క్యాలికోబైండు 1-8-0 చందాదాతలైన 1-0 మాత్రమే ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము:- నిడదవోలు, కృష్ణాజిల్లా.

(928)

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586 దుఃఖముగో కమ్మవారు సంతోషముతో నొవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి వంటింబయినం దుండ మానవ జీవితావధము. అంగ, యూనానీ, జేయర్లైద్యులచే పొగడ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము లుంచినను మంచు గుణముమూలదు. లేలనకు మాత్రమే కాక ఎ. జి. కుక్క, సాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు సుమయోగియ్యదు. కెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0. 1 డబ్బీ పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ వేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవాల. పర్యటకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా:- ధనలక్ష్మీ కంపెనీ, 1.6 కంకపేటేమెట్రి వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126 (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) ఇప్పుటికాలపు రుచి కనునగునది, సాటిలేని పనోజ్జమగు సువాసనగలది. అల్కాహాలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన ని స్తులవరించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. చిన్నపైజా (అర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0 చుక్కలము పైజా 1-డ్రాం " " 0-12-0 వేరొకపైజా 2 " " 1-4-0 పెద్దపైజా 4 " " తేక 1/2 డ్రాం " 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి ఆసేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైనను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అజాకియ్యమగు సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు. పోల్ వజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్మానుసీదు బొంబాయి.

ఆంధ్రోత్తర వజ్రండుల ప్రామాణికతనాయకసభ

బె జ వా డే

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు

రాయబహదూరు మార్కా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారి

సభాహాస్యోపన్యాసము.

(గత సంచికానుబంధము)

మీనిబట్టి మాడగా కాంక్రెటులగుప్రామాణికతనాయకసభ నంగా మేము ప్రకాశింపజేసినది తెలిసికొనవచ్చును. మేము మూడు ముఖ్యవిషయములలో భిన్నాభిప్రాయములను మూలముగా ప్రవేశము చేసినది ప్రతినిధుల యధికారము క్రింద నుంచుచున్నది. మూడుగూర్చి వచ్చినది చందమున “హిందూజాతీయనాథ్యులకహించిన పరిపాలనము స్థిరరూపము చాటుటకు చేయవలసిన స్వపరిపాలనాధికారవృద్ధి” మార్గము ప్రకాశము క్రమపరికరమార్గ మవలంబింపబడినది. యాదృశం తరము వెంటనే, స్థిరరూపమైన పరిపాలన ప్రారంభ మభిలషింప బడినది. అనుభవమును సంపాదించుటకుగూర్చి సెక్రెటరీ వక్రము చించబడినది. స్థిరరూపమైన సక్రమాభివృద్ధి కాంక్షింప బడి నది. ప్రజాభివృద్ధిని వహించునట్టి పాలనమును క్రమక్రమము గా కావలయునునున్నది. క్రమకాలములోనే యాభివృద్ధి నొందగలము. జాతీయజీవనములో 25, 30 వత్సరము లొక వెదకాలముగాదు.

వక్రమార్గమును బృథగ్మాణముగా నున్న యీరాజధానిలోని స్థితిగతులనుబట్టి యెల్లవారిచే సంఘ ప్రాతినిధ్య మంగీకరింపబడినదని చెప్పవచ్చును. నిరుగు లక్ష్మి (అత్మ ణపురి) మందలి కాంగ్రెసుసభలో మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నంగీకరించు “ప్రత్యేకకృత్తి ప్రతిపాదకము లగు ప్రజాసమూహియందు గాక మహమ్మదీయు లభినిశేష మును జూపగూడ” దని తీర్మానించినపుడే యెన్నికసాసితం త్ర్యము గల ప్రత్యేక ప్రజాసమూహములను, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యములను కాంగ్రెసు అంగీకరించిన దని నిగూఢముగా చెప్పవచ్చును. కీర్తిశేష లగు గోళ్లేగారు, లింగాయతుల వంటివారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మంగీకరించుచున్నారు.

అత్యున్నతలోకసంగిన యుపన్యాసములో ఇన్స్టిట్యూషన్ భువు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమును విస్తృత మొనరింప వలయునని నుడిచి యున్నారు. వార్తాపత్రికా ప్రపంచమును, ఒక్కటికొక్కటి, ఈనూత్రియన కనుమోదమును తెల్పియున్నారు. ఒకమానము క్రిందట ఇచ్చట సమాజేతమైన ఆంధ్రమహాసభ యు సావయవపూర్వకముగా నిరూప్రము నుదారముగా నంగీకరించుచున్నది. అనిచి నెంటుమ్యము ప్రత్యేకకృత్తిసమూహి ప్రాతినిధ్యతే శేమియు నభ్యంతరము చెప్పలేదుగాని, ఆచరణ మునందు దీనికికష్టములు గలవని చెప్పుచు దీనినంగీకరించుటకు గాని తిరస్కరించుటకు గాని యధికారము కాంగ్రెసునకుమాత్రమేగలదనియు, అది మజలకాంగ్రెసుసభ సమాజేతమైనప్పుడాలించుచుండ వలయుననియు, కాంగ్రెసునందలి భక్తితో గలిపి చల్లగా చాటవలెను.

ఒకమానము క్రిందట కాకినాడపురజనమండలిమున నుపన్యసించుచు, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, బ్రాహ్మణేతరులనేకు లడుగుచున్నారు గాన సంఘప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సంకుట కధ్యంతరములేదని గాని, దాని యావ శక్తి క త ను గ్రహించుటవలన గాదు. ఒక్కటికొక్కటి నుడిచిచూపగలరా? బ్రాహ్మణులు కా సన సభ్యులై యుండి, స్వాధికారవ్యవస్థను తమకై చేసికొనిన గురుపాయవని రామస్వామయ్యగారు ప్రసంగకమున నుడిచియున్నారు. పర్యవేంటు సెటిలోమెంటు గోరితిమి; అని రాజధానిలోని వ్యవసాయక సంఘమునకే గాదు? న్యాయశాస్త్రపాలనము (Judicial) అధికారవర్గమునుండి విడచియుంచుట. నిర్బంధ ప్రారంభ విద్య వలయునంటిమి. అది యెవరికొకరు! ఇట్టివి అట్టివి యెన్నో యేకమైపోయి. ఇప్పుడు వీనికి ప్రత్యుత్తరముల నొసంగుటలో కష్టములేదు. స్వాధికారమున తా మితరుల కొకటై చేసితిమని బ్రాహ్మణులు పురుషులయల యాధాన్య కధనము నిమగ్నపాతు లగు ప్రజాసంఘముల విమర్శమునకు విడిచిపెట్టెదము. నిర్బంధప్రారంభవిద్యగోరి. వెంటనే సివిల్ సర్వీసుకు లిండియా జేతమందు గావలయు నని కోరిరి. ఉన్నతవిద్యావ్యవస్థాధికమునకు గోరిరి. న్యాయ అధికారవర్గ విభజనమును కాంక్షించునాడే అధికారవర్గములో నెక్కువయున్న తోద్యోగములను కాంక్షించిరి. ఒకజేతవారుచేసినది స్వాధికారాగ్రాంతకృత్తిమే మైనను, మనప్రత్యేకకృత్తి ప్రతిపాదక ప్రాతినిధ్యమును గోరకుండు చునుట కొక పాతవా? హిందూజాతీయనాథ్యులకహించినది బ్రిటిషువారు “మీకు జేతరక్షణ మొనర్చినదేవధి! మీకుకాంతిని నెలకొల్పినదేవధి!

మీకేరీరక్షణ ధనరక్షణయొనర్చి కాపాడుచున్నదేవధి? మీ భూములకు నిరంతరము జలసమృద్ధము గావించు అనకట్టలను సృష్టించిన దేవధి? మీకు జలప్రవాహముల నల్లిబిల్లిగ నల్లకొన జేసి మీ భూములను సస్యాభ్యులను మిమ్ము సంపద్యంతులను గావించినదేవధి? తొలివార్తలను మీకు నిర్మించినదేవధి? వార్తాకహములను పోస్టాఫీసులను నిర్మించినదేవధి? ఇట్టివి అట్టివి యెవరికే? అనేకముల సంపాదన ప్రాణిత ప్రతిష్ఠల గావించినదేవధి? ” అని అడిగి, అందువలన జేతకాసనసభలో మీ ప్రతినిధులు గా నుండుటకు బ్రిటిషువారే యర్హు లని హామీ యాలరులైన వారియొక్కలను సహించురా? సహించక నిరంతరము నర్ హెన్రీ కాం బెల్ బ్యానరు మాను వచ్చించిన “నువరి పాలన మునై తము స్వపరిపాలనమునకు బదులుగా నుండజాల”దనుచు కాసనసభలో యూరోపియనులు ఇండియనులకు ప్రతినిధులుగా నుండజాల దని ప్రత్యుత్తరమొసంగుదురు. “బ్రిటిషువారి ప్రాతినిధ్యము ఇండియా స్వపరిపాలనమునకు బదులుగాజాలవచ్చును, మేము మాత్రము బ్రాహ్మణప్రాతినిధ్యము బ్రాహ్మణేతర ప్రత్యేకకృత్తి ప్రాతినిధ్యమునకు బదులుకాజాల”దని చెప్పగూడదా? అనేక సదుపాయములు చేసిన బ్రిటిషువారిపాలనమే స్వపరిపాలనమునంటిది గానప్పుడు, బ్రాహ్మణపరిపాలనమును బ్రిటిషు పాలనమునకు బదులుగా నంగీకరించగలమా? బ్రాహ్మణులు నిర్బంధప్రారంభ విద్యావిధానపు తీర్మానములను ధర్మచింతన తో జేసికొనెను, న్యాయ అధికారవర్గవిభజనమునకై ప్రయత్నించినదియు చెప్పటకు చక్కగా నేయుండును. కాని, ప్రస్తుతము విస్తార మధికారము పలుకుబడి వారిచేతిలోనున్నదనుట నిర్వివాదము. అభివృద్ధిమార్గమున పరుగిడునప్పుడు అధికారము, మునుపటి, సత్పథము లేనివాడు వెనుకబడినవాడే. మీ స్థితివంక పారజూడుదు. మీ కాసన సభలను పరికింపుడు. మీ రాక్రమించిన యున్న తోద్యోగములను తెక్కించుకొనుడు. 1891 సంవత్సరమున క్రాసుపురుపుల్లి ఆచరణము లోనికి వచ్చిన 25 యేండ్లనుండి మన అణుజిల్లాలలో మదరాసు కాసనసభ కొక్క బ్రాహ్మణేతరుల డయినను ప్రతినిధిగా రాజులకుండుటకు గతిమెయ్యదయో తత్ప్రతినిధులగు మీరిప్పుడు యెజంపుడు. మెట్టుమొదట న్యాయత సుబ్బారావు పంతులుగారు, తరువాత పేర్రాజు పంతులుగారు, అటుపయి గంజాము వెంకటరత్నము పంతులుగారు, పిమ్మట బి. యస్. శర్మగారు, పిదప జి. రాఘవరావు పంతులుగారు, అనంతరము రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కృష్ణారావు పంతులుగారు, శ్రీఆకల్ల సూర్యరామయ్య రావు పంతులుగారు - వీరు 25 వత్సరముల నుండి రెంపులేకుండ నిడదవని బ్రాహ్మణులే యాక్రమించిరి. ఒక్క బ్రాహ్మణేతరుడు నాపదవి నందకపోయెను. దీనికితోడు సామ్రాజ్య కాసనసభలోని త్రిపథములు మువ్వయ బ్రాహ్మణులవలననే యాక్రమించి బడియున్నవి. గౌరవనీయులగు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిమధ్యబ్రిటిషు పాలనముకంటె బ్రాహ్మణేతరులకు బ్రాహ్మణ పరిపాలనమే అర్హమని అవ్యక్త సాసతి శయనవోగుంధనములతో వెల్లిగక్కియున్నారు. ఈ రాజధానిలో జమిందారులలో గరిష్ఠ సంఖ్య బ్రాహ్మణేతరులైనను, రాజధాని కాసనసభలో జమిందారీ ప్రాతినిధ్యమును రెండు తడవలనుండి బ్రాహ్మణ జమిందారుగారే యలంకరించి యున్నారు.

ఈరాజధానిలోని గవర్నమెంటు తోద్యోగములపై దృష్టిద్రుష్టము. మదరాసు గవర్నమెంటులో ఇండియను ఎక్సిక్యూటివు కమిషనరు (మంత్రివర్గములోని యుద్యోగము) స్థానము నేర్పబడి 8 సంవత్సరములైనది. ఇవరకు 7 ఏండ్ల పదవి బ్రాహ్మణాధిష్ఠిత మైనది. ఇంకను 4 ఏండ్ల పాట్రాకారమే యుండును. నిన్న మొన్నటివరకు హైకోర్టుజడ్జీలలోని నలుగురు హిందువులు బ్రాహ్మణులే. మొన్న సెక్రెటరీ చాలించుకొనగా బ్రాహ్మణేతరుడు నియమింపబడెను. ఇప్పటికి ముగ్గురు బ్రాహ్మణజడ్జీలకు ఒక్క బ్రాహ్మణేతరుడు మాత్రముండుట తలంపించినది. 1914 సంవత్సరమున గవర్నమెంటులో క్రొత్తగా కార్యద్రవ్యయుద్యోగము కల్పింపబడెను. తోడనే యొక బ్రాహ్మణుడా పదవి నధిష్ఠించెను. అధికుమంత్రివర్గము లో ప్రవేశించగానే మరియొక బ్రాహ్మణుడా పదవి నలంకరించెను. రివెన్యూబోర్డుయొక్క ఇండియను కార్యద్రవ్య బ్రాహ్మణుడు. ఇద్దరు ఇండియను కలెక్టర్లలో నొకరు మహమ్మదీయులు, రెండవవా రెవ్వరు బ్రాహ్మణులే. ప్రస్తుత మా యుద్యోగము అసాధారణ ప్రతిభాశాలియగు ఇండియను క్రైస్తవున కొసంగబడియెను. ఈ రాజధానియందుగల 170 ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఆఫీసులలో 11గురు ఇండియనులు; అందులో 4గురు అన్యరాష్ట్రీయులు, 4రు అచ్చటి బ్రాహ్మణులు, 2రు క్రైస్తవులు, 1రు ముస్లిం బ్రాహ్మణేతరులు. వీరు పై 11 గురిలో ప్రాథమికములయినప్పటికి, సామాన్యాని గుణములలో నొరులకు తీసిపోవువారు గాకపోయినను వారి కంకణ మైకోర్టు జడ్జిపదవి లభింపలేదు. (సశేషము)

రావుబహదూర్ పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠి, బి. యే., గారి
అధ్యక్షతకొరవహాస్యము
(గత సంచికానుబంధము)
వాణిజ్యము—పరిశ్రమలు.

పిమ్మట మన మాలోచింపవలసిన ముఖ్యవిషయము వాణిజ్యము పరిశ్రమలు. తొల్లింటి చక్రములం జరిచి చూచితిమేని మనజేతము పరిశ్రమలకుఁ బ్రసిద్ధి వడసి యుండినట్లు గనుపించుచున్నది. మన జేతవస్తువుల నిమిత్తము పూర్వము లోకమంతయు మక్కువగలిగి యుండెను. పూర్వము మనజేతవస్తువులు స్వదేశ నౌకలలోఁ బ్రపంచమందలి సర్వస్థలకు నెగుమతి యగుచుండెననుట సుప్రసిద్ధము. తొల్లి జరిగిన మతవిషయక యుద్ధములలో రిచర్డ్ కూర్డిలయిక్ అను ఇంగ్లండు జేతపురాజు మన జేతపు మజిలీకొ బట్టలను ముచ్చిబొమ్మలను బ్రిటిష్ దీవులకుఁ గొంపోయెనని చదివి యున్నాము. భరతవర్షముయొక్క భాగ్యమంతయు వాణిజ్యమువలనను బరిశ్రమలవలనను బ్రసిద్ధికి వచ్చియుండెను. పరిశ్రమ లెంతకాలము చేపనికి లోనైయుండెనో యంతదనుక మనజేతభాగ్య మభివృద్ధిలోనికి వచ్చుచుండెను. ఆ విరియంత్రసాధనములు బయలుదేసిన తోడనే విరోపాఖండము బాగుపడుటకును హిందూజేతము చెడిపోవుటకును ప్రారంభించెను. క్రమక్రమముగా మన యెడలు మటుమాయమాయెను. పరిశ్రమ లంతరించెను. స్వదేశనౌక యని చెప్పకొనదగు నౌక యొక్కటి యైనను గన్నులకుఁ గన్పించుటలేదు. మన పరిశ్రమలలోఁ గొన్నియైనను మనవశమందులేవు. ‘ఈ దుర్దశకుఁ గారణమేమి? ఇందునకు బాధ్యులెవరు? అని విచారించుట మనపనికాదు. కాని, తోడిజాతులవారితో మనము తుల్యులము కావలయునన్న హిందూజేతము స్వర్గగర్భయని పేరెత్తవలయునన్న పరిశ్రమల మూలముననే వాణిజ్యద్వారముననే యని యెఱుంగవలయును. హైందవ నగరములలో బొంబాయినగర మగ్రస్థానముం గాంచుచున్నమాట మనమందఱు మెఱుంగుదము. ఊసరక్షేత్ర మనందగు నీబొంబాయినగరము నగరములకెల్ల నగర్మైనది. ఈ యాన్నత్యమునకుఁ గారణమేమి? గీర్వాణభాషగాదు. లోకముయొక్క యుద్భుతమునకుఁ బాత్రమయిన శంకరుని జేదాంతముగాదు. ఇప్పుడు మనమాకాంక్షించియున్న రాజకీయాన్నత్యముగాదు. ఏదియుఁగాకున్న మఱియేది? సాహసోత్సాహము! ఎక్కడనుండియొకచ్చి బొంబాయిలోఁ బ్రవేశించిన పారసీ సంఘమువారి సాహసోత్సాహము! కలకత్తా నగరముం దిలకింపుడు; ఈకలయే వినించును. ఈకలకత్తా నగరములో బాహ్యత్యదేశజాతు కొందఱు ప్రవేశించి, కొన్ని పరిశ్రమలం బ్రతిష్ఠించి, నగరమునకు వాణిజ్యప్రాముఖ్యమును సంపాదించగల్గిరి. చెన్ననగరము కూడ ఈవిధముగనే యభివృద్ధిలోనికి వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. మనము వాణిజ్యమందు వెనుకబడిపోవుటకుఁ గల కారణములే వివియో యూ హిం ప వచ్చును. మనకు విద్య చాలదు; సాహసోత్సాహములు నున్న; పరస్పర విశ్వాసము నహి; ఈ కారణములచే మనము వృద్ధిజీణములు లేక గుంటుపూవులు పూయుచున్నారము. పాశ్చాత్యలోకము తీవ్రముగ అభివృద్ధిం గాంచుచున్నది. మనపాలకులు, మనకు పరిశ్రమలయందును, వాణిజ్యమందును, అభివృద్ధిబొందుటకుఁ దగినవిద్య లొసంగుట యుచితమని తలంపలే ది. దొరతనమువాగు, ప్రాతపద్ధతుల ననుసరించి, మనకున్న తవిద్య నొసంగుచున్నవారు; ఇప్పటి కాలమానమున కక్కటకు వచ్చునట్లుగ ఈ యున్నతవిద్యను సంస్కరింతున్నారు. ఇప్పుడు మన కొసంగబడుచున్న విద్య మనలను విలేఖకులం జేయుటకును, ఉపాధ్యాయులం జేయుటకును, న్యాయవాదులం జేయుటకును ఉపయోగపడుచున్నదియే గాని, మఱి యెందునకును బనికివచ్చుటలేదు. మన కీభాగ్యము చాలును. మనకు యంత్రములం బనిసేయించు పనివారిండు కావలయును; ఆవిరియంత్రములను, విద్యుద్ద్యంత్రములను పనిసేయించగలపనివారిండు కావలయును; ఎట్టి పరిలనయినను పనిచేయింపగల పనివారిండు కావలయును; మనకు గావలసిన విద్య యిట్టి పనివారిండు దయారచేయగలదియై యుండవలయును; వర్తక వ్యాపారము సభివృద్ధి సేయగల ప్రత్యక్షోపయోగకరము లగు రసాయన ప్రకృతిశాస్త్రవిద్యలు కావలయును; దొరతన మువా రిట్టి విషయములకుపయోగపనునట్లుగఁ దమ వినిధానమును సంగ్రహింపవలయును.

మనకొక గొప్పలోపముకలదు. మన యిరుగు పోరుల వారీయంజే మనకు నమ్మకములేదు; వారు మనలను నమ్మరు; మనము వారిని నమ్మము. దీనికిఁ గారణమేమి? వర్ణభేదములు!

ఈవర్గభేదములే మనలను ఆనేకతాబద్ధములనుండి పరతంత్రులంజేయుచున్నవి; ఈ పారతంత్ర్యమే మన పరిస్థితిని నిర్ణయించుచున్నది. ఇప్పుడుకాలము మారినది. పరపతిసంఘము లెట్టిలాభములం గల్గించుచున్నవియో, యెట్లెడలంగాంచుచున్నారము. ఎవరికివారే యమునాతీరే యను మెట్టనేదాంతమును నిడనాడి, పరిస్థితిని నిర్ణయించుచున్నది. సమయములగుడి, సెట్టుబడిప్రొత్తుచేసి, దూదియంత్రాలను, నేతయంత్రాలను, నూనెయంత్రాలను, పంచదార ష్యాన్డరీలను స్థాపించుకొనుటకది సమయముకాదా? మనకు గావలసినంత ప్రతిని త్వముకలదు; చెఱుకుకలదు. చెఱుకుకొన్నప్పుడు, అట్టికర్తులను మైదుచేసి, వానివలన గలుగు లాభమును ఇతరులకేల విడిచి వేయవలయును? మన కనుద్రవర్తక మంతయు విదేశ నాకావర్తక సంఘములవారి కేల యప్పగింపవలయును? వీనింగూర్చియింమక యోచించుట మియుంగోరుచున్నాడను.

ఇప్పుడు దినదివాణిజ్యంబు గాంచుచున్న యీ యభియోగదోషముగూర్చి మీరించుక గమనించవలయు. మాటు మూలయందున్న గ్రామములందు సయిత మియభియోగములు వ్యాధిగ్రస్తమై బ్రాకుచున్నవి. ప్రతికర్తము మనసము వ్యాధిగ్రస్తము లదనముగా నెలకొల్పబడుచున్నవి. అప్పుడప్పుడు ముందుగా వానితో సుప వ్యాధిగ్రస్తములు (సబ్జెక్టులు) చేర్చబడుచున్నవి; కాని వానికర్తవ్యములు మదరాసు హైకోర్టులో బదిముగ్గురు వ్యాధిగ్రస్తములు లున్నారు. ప్రతివర్తకము వ్యాధిగ్రస్తముల నేకులు (బి-యస్) విశ్వవిద్యాలయమునండి బయలుపెడలు చున్నారు. అభియోగ మృత్యుదేవత తన కరములు సాచి గ్రహింపజూచుచున్నది; లోకములో మన కన్న నభియోగ ప్రేములు లేరను పేరు సంపాదించుచున్నారము. బ్రిటిష్ వారు రాకముందు మన కుండిన పద్ధతి మీ రెరింగియున్నారు. గ్రామపరిపాలనము పూర్వమునదిగా నుండినను గ్రామపద్ధతి మీరు వినియున్నారు. గ్రామమునకు చెడ్డగా చెడ్డకాపుండెను, కరణము లెక్కులు వ్రాయుచుండెను. అయ్యవారు బాలురకుచదువుచెప్పించుండిన; సాలెకంసాలి కుమ్మరు చాకలి మంగలి మున్నగువారు చేరి తక్కిన గ్రామ రాజ్యాంగములను బూరించిరి. గ్రామములో నేదేని వివాదము గలిగినయెడల చెడ్డకాపు గ్రామములోని పెద్దలను గొందఱిని సహాయముగాగొని వారి వ్యాజ్యముందీర్చి, గ్రామము నకు నెవ్వరి గలిగించుచుండెను. ఈపద్ధతియే హిందువులను నశింపజేసిన గావోడి పరదేశములవారు దండెత్తించి మన దేశములం బాలింపగలిగినను, వారిపాలనమును సురక్షితముగా నుంచగలెను. బ్రిటిష్ వారిరాక యీశిలిన బొత్తిగా మార్చినను, సివిల్ న్యాయస్థానము లట్టహాసములతో బయలుదేలి, వెమ్యుడిగాఁ దీర్చుకొనగలిగిన వ్యాజ్యములు విపులములై మృగత్వస్థితిగాఁ బరిణమించెను. స్వగ్రామ న్యాయస్థానములలో వారిబంధుమిత్రులయెదుట నబద్ధమానితుల జంకుసాక్షులు మనన్యాయస్థానములలో సిద్ధమాలి యబద్ధములాడుచున్నారు. సాక్ష్యము లేకమాడి పలుకు పదార్థమైనది. కూట సాక్ష్యము లెక్కువాయెను. ఇట్టివి గ్రామన్యాయస్థానములలో దుర్బలము. (నశేషము)

ప్రత్యేక గోదావరీచండలసభ:—(తంతివా) ఈ ప్రత్యేక సభనుగూర్చి అధికారోత్సాహము ప్రబలియున్నది. గ్రామములలోని వారు ఇతరుల ప్రోత్సాహ మనసములేవండగ నే కాంగ్రెసు లీగు విధానము నామోదించుచు విక్రమోలు తీర్మానములను నిరసించుచున్నారు. అహింససంఘ కాన్వేనిర్వాహకదోష్ట్రులందరును బ్రాహ్మణేతరులే. ఈ సమావేశమును పాదుచేయవలెనని కొందరు ప్రతిపాదింపి తాలూకాలో పనిచేయుచున్న సభ జయప్రదముగా జరుపబడునను మాచనలు చాలగలవు. చందాల నియ్యవలదనియు సభలకు వెళ్లవలదనియు చిల్లరయ్యదోష్ట్రులు కొందరును ఇతరులు కొందరును ప్రజలను ప్రోత్సహించుచున్నారు. (దీనివై 12 వ తేదీ చెన్నపురి ముద్రగలదు. ఇదిన్న సాయంత్రము మా కియ్యబడినది. కారణము తెలియదు.)

మాంఠేగు గారు:— ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల ప్రకారము మాంఠేగు గారు డిశంబరు 24-వ తేదీని బొంబాయి కేగి జనవరి 2-వ తేదీవరకు నచటనుందురు. కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములే దృఢపరచుచు అనధికారసభ్యులందఱి కప్రతినిధి సంఘము నుండిరు. జిన్నా గారు దానికధ్యక్షులుగ నుందురు. మహమ్మదీయ ప్రత్యేకాధికారులు కొర కింకొక ప్రతినిధివర్గము గూడ మాంఠేగుగారిని సందర్శించును.

మాంటా గూ గారి రాక.

హాస్య లేఖ.

మాంటా గూ గారు బొంబాయికివచ్చి ఢిల్లీకివెళ్లిన మరునాడు పత్రికలలో చదువుకరము ప్రజలలో చాలమందికి వారిరాక విషయమై ఏమియును తెలియకుండునంత చిత్రముగ అధికారులు ఏర్పాటులను చేసిరి. ఒక ప్రసిద్ధపురుషుడు వచ్చును గాన మీరందరును యుచిత్ర వేషములతో ఆపోలో బండరుకు రావలెనని అవ్యవధిగ ఆ యుద్ధోగులకు తెలుపబడినది. వారు పోయి చూచునది ఇండియామంత్రి మాంటా గూ గారు వచ్చిరి. పాపము వారెవ్వరిని చూడదలంపలేదో వారి నేచూడవలసి వచ్చింది. వీరిరాకనింత గమన్యముగ నందుటను గూర్చి చాలమంది విసుర్పించిరి. కాని వారి రాక విషయ మేమాత్రము తెలిసియుండినను ప్రజలపరిమితముగ సమకూడియుందురు. శాంతిస్థితి కవకాశము లేకుండనుండును. మాంటా గూ గారి రాక వెల్లడియైనచో కొందరు పాశ్చాత్య సంఘములలోని ప్రముఖులు వారిని బంధిగనుంచుకొని ఆంగ్లదేశపు మంత్రిగృహమువారు తన ప్రయత్నము నంతిమమునకొని మాంటా గూ గారిని మరల నాగ్లదేశమునకు కప్పించువరకు ఆయనను కదలకుండుటకు కుట్రపన్నిరిని అధికారులకు తెలియుట చే నారంతర హాస్యముగ వారిని రప్పించిరిని కన్జాకర్ణిగ బిట్ట నని నచ్చుదగిన వాడొకడు నాకు తెలిపెను. చెన్నపురిలో మన్నట్టియు తన బెడరింపులవలన ఇండియా దొరతనమును హామురూలు వారినిగూడ నొరుగజేసివెట్టియు ఈ 'రహస్యసంఘము' (వారు వెట్టుకొనిన పేరే) నకు నాయకుడగునట్టియు సుకపత్రికా సంపాదకుడే ఈ బండి కరణ ప్రయత్నియును మొదట నాలోచించెనట. అందులకువారు సీనిమా నటుల పోలికను బంగాళా ఆరాజకుల రీతిని ముఖవస్త్రములను మేలి ముసుగులను మోటారు అద్దెబండిని ఆయన తీరవచ్చెను. ఒకడున్ను దుకాణమున వాగొక్కసారిగా 12 మారువేషపురుషులను పుర్రాయించుటచే ననుమానము కలిగినదిగాని లేకున్న నీ రహస్యము వెల్లడియై యుండదు. ఈ రహస్యము గూఢచారుల నాయకుడగు పాశ్చాత్యునకు తెలిసినది. ఆసంగతి పసికట్టి కుట్రచారులు స్వబాధ్యక్షిమానమును చూపుచుని ఆయనను పరివిధముల బాలుమాలిగిని నాయాత్మవంశము వారితోడుగా నేను నావిధిని తప్పని ఆ బ్రిటిషు ధీమద నెనట. ఈకుట్రపన్నిన వారిని విచారించుట కిప్పుడొక ప్రత్యేక న్యాయవిచారణ సంఘమేర్పరుపబడినవట.

హామురూలు ఆందోళనము చప్పుబడినది. ఈ వారములో నొక్కసభమాత్రమే జరిగినది. యథాధికారతనము కుట్ర పాశ్చాత్యులతో కలియుటచే ప్రజలు తెలిసి తెచ్చుకొని జిన్నా బొమ్మంజే, యమునావాసు, హార్నియను మున్నగు దోష మూఢదర్శుల నాయకత్వమునందు విముఖు లై రనుట గన్పట్టెనది. స్వరాజ్యాందోళకులు తన ఆందోళనము చల్లారకుండుటకు క్రొత్తక్రొత్తదారులను క్రొత్తవలసివచ్చియుండుటగూడ నీ వాదమును బలపరుచుచున్నది. అని ఒక హాస్య ప్రియుడగు విలేఖకుడు బొంబాయి క్రాంతి బలప్రతికీ హాస్య లేఖను వ్రాసెను.

తంజావూరు జిల్లా దివ్యజ్ఞాన సమావేశ:— ఈ సభ తంజావూరులో యీ నెల 17వ తేదీని జరుగునట్లు యిదివరకు ప్రకటించ బడినది కాని కొన్ని కారణములవల్ల నాగిపోయినది. డిశంబరు 1వ తేదీని జరుపబడును.

పకటన.

955

చెంగల్ పట్టు డిస్ట్రక్టు, యెన్మోరు సర్కిల్, వల్లూరు అట్టి పట్టు ప్యాన్టీ రీ ల లో ఉన్న మాతాలూకు మార్జిన్ దాఖలా ఉప్పు నాములు విక్రయించ దలచినాము. గాన కావలసినవారు యీదిగున చిరునామాదారుగాడికి వ్రాసినయెడల కోరిన సంచాయిషీ పొందగలరు.

వల్లూరు ప్యాన్టీ లై సెన్సు నె 34 - య 32-19
అట్టి పట్టు ప్యాన్టీ డిటో 10 - య 3-20
మోతే వెంకన్న గారు,
లై సెన్సు హోల్డరు,
ఏలూరు, కృష్ణ జిల్లా.

సామ్రాజ్య మహాసభకు విచ్చేసిన హిందూ దేశపు ప్రతినిధులు

స్వదేశ సుస్థానాధీశుల శ్లాఘ (గతనందికానుబంధము)

శ్రీరాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రతి వర్తకము నిట్టి సమావేశముల గావించి, అందు నే నధ్యక్షుని కహింస కలయు ననెడి నా తీర్మానము నిప్పుడు బికినీరు మహారాజుగారు చదివి యున్నారు. అది మీకు సంబంధించిన సమస్యలకు నా కెంతయు సంతోషకరముగ నున్నది. మీ సమావేశములవై నధ్యక్షుడుగ నుండుట నాకు జ్ఞానదాయకముగ మాత్రమే గాక, సంతోషకరముగ గూడ నున్నది. సామ్రాజ్యవిషయపరిష్కారమున మీ ప్రత్యేక కార్యసంగతులకాఢ మొక ప్రతిష్టాపన మనసరమని మీ రనేక పర్యాయములు చెప్పిన వాక్యముల గూర్చి ప్రస్తుతియు నేను సంపూర్ణముగ చచ్చించుట సమంజసముగ నుండదు. ఇట్టి సాంకేతిక సమావేశములవలన మీకును, మీ రాష్ట్రములకును, మీ ప్రజలకును సంబంధించిన విషయముల చర్చించుట కొక సభ యవసరమని తోపక పోదు. మరియు, ఈ సభలలో జరిగిన చర్చలు చూచిన యెడల, అన్ని సంస్థానములకును సంబంధించిన విషయములగూర్చి పర్యాలోచనము జరిగినదని తెలియకపోదు. నా ప్రారంభోపన్యాసములలో భేరిగూనిన కారణములబట్టి కొన్ని విషయముల ననుసరించి యొక ప్రతిష్టాపనమును తీక్షణమే నిర్మించుట నా కిష్టములేదు. కాని యీ విషయమై మీరు ఉత్సాహముతో కృషి సలుపకుండ మమ్ము నిరతహాపరచుటలేదు. ఈ విషయమై మీ రెట్టి సలహాల నొసంగినను ప్రభుత్వమువారు వానిని సానుభూతిపూర్వకముగ తీలకంచెదరు. ఈ విషయమై మాంటా గూ గారి దేశమునండి వెడలక పూర్వమే యొకచర్చ జరుపుట సంభవము. ఇందునుగూర్చి నేను మాంటా గూ గారికి మీ అభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించెదను. ఈ మధ్య మీకు వలయునభి, మీ సంసానములకును, మీకును సంబంధించిన విషయములను, మీకును ఇండియా ప్రభుత్వము వారిని సంబంధించిన విషయములను మాత్రమే చర్చించునదిగనుండునట్లుక విధానమును మీరు సిద్ధము చేయవలయును. మీ ప్రతిష్టాపనము బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఉన్నతోద్భోగులతో కలసియోచించునట్లు నిర్మితము కావలయును.

ఇక్కనితరవిషయముల గూర్చి యింమకు చెప్పెదను. స్వదేశసంస్థానాధీశులకు హార్దింజ ప్రభువుగారు చేసిన యుపకారముల నుగ్గడింపుచు మీరునుడిసిన వాక్యములకు నాకెంతయు నానందదాయకముగ నున్నది. ఈ వార్తను సాధ్యమైనంత త్వరలో హార్దింజ ప్రభువుగారి కెరుకపరచెదను. మాంటా గూ గారికి మీ ఆహ్వానము నెరింగించెదను. సామ్రాజ్య మంత్రిగృహమునను, సామ్రాజ్య సమావేశములయందును మీకు ప్రాతినిధ్యము వలయుననుకొన్న గూర్చి జాగరూకతతో యోచించెదము. కాని, ఆందోళనకు పునసమస్య లిమిడి యుండుటచే, నిర్వీర్యాభిప్రాయమును మాత్ర మొసంగ జాలకున్నాను. యుద్ధ విజయమునకై మీరు సహాయము చేయుచున్న నెడి వాగ్దానము నాకెంతయు నామోదము గూర్చుచున్నది. మీరు చక్రవర్తిగారి పక్షమున యుద్ధముచేసి, రాజభక్తిని వెల్లడించుట ప్రశంసాస్థానము మీరు చెప్పిన విషయముల ననుసరించి రాయిత్రుల కభిలాషను పట్టప్రధానకళాశాల గామార్చుటకు మీరు చేయు ప్రయత్నముల జూడ నాకు సంతోషము కలుగుచున్నది. వ్యవసాయకాభియందును, వ్యవసాయాభివృద్ధికిని, ఇతర విషయములకును హాయుద్ధోగీయులు చేసిన సలహాలను, వాగొసంగబోవు సహాయమును మీ రంగీకరించినందులకు నాకు సంతోషముగ నున్నది. మనచర్చలు విజయవంతము లైనవి.

NOTICE

(955)

Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollur and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto.

	Ac	C
Vollur Factory License No. 34	32	19
Athiput Factory License ., 10	3	20

Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.

వృత్తాంతములు

సింహళపు గవర్నరు గారు:— వీరు ప్రస్తుతము భారతదేశములో నివసించుచున్నారు. వీరి ఆరోగ్యము బాగుగా నున్నది.

ఆకస్మిక మరణము:— తిరువాన్కూరు కోర్టులోని యొక బ్రాహ్మణుడు రెండు దినముల క్రిందట ఉదయమున స్నానము చేయుచుండగా ఆకస్మికముగ మరణించెను.

గవీరెణివాన్కూరు క్రాడక్కు గారు:— వీరెణివాన్కూరు సునకువోవునదియు దెలియకున్నను రెండునాళ్ల వాతని వాదించుట కిష్టపడియు విశేషముగ ప్రయత్నములు చేయుచున్నది.

జిజ్ఞాసునందును, ఆ జిల్లాలో మరల రెండు చోట్లను సిగ్గులగుట సమ్మేకట్టిరి. ముందుగా వారెట్టి నూచనము గన్నదనలేదు. అయినను ఏదియోవిధమున వ్యవహారములు పరిష్కరింపబడినవి యథాశీతిని నడచుచున్నది.

అచ్యుత బహద్రపతిక, బంగారీ పత్రికల విలేజుకును ఎ. కె. థెనెగిరి వీరి తండ్రి నివేదనముల నంపు నేరారోపణమున తేలికైన వ్యాజ్యమున ఫిర్యాది తుచుపణ గోరుకొనుట తో చూర్చియున్నది. పిమ్మట ముద్దాయి విడుదల చేయబడినది.

కడపజిల్లా 6-వ మహాసభ:— వై సభకు అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడిన టి. వి. వేంకటరావు అయ్యరు గారు ప్రతినిధి సంఘమువారితో ఢిల్లీ నగరమునకు మాంటాగూగారిని దర్శించుటకు పోయినందున ఈ నెల 26 వ తేదీని యీ సభ జరగవలయునని నిశ్చయింపబడినది.

ఉత్తరార్కాడు మండల ప్రత్యేకసభ:— ఈ నెల 25 వ తేదీని వెల్దురులో ఉత్తరార్కాడు మండలప్రజా సంఘమువారు ప్రత్యేకమండలసభను జరిపెదరు. ఆ సభయందు కాంగ్రెసు విధాన మామోదింపబడును. మాంటాగూగారికి స్వాగత మొసంగబడును.

మున్సియలీరు:— ఆల్ ఇండియా మున్సియలీరు శాఖను కల్లికోటలో స్థాపించుటకు ఆనగరవాస్తవ్యులకు మహమ్మదీయులలో భవిష్యత్తు, చదువుకొనిన వారును యత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

పత్రికా సంపాదకులకు జుల్కానా:— తిరువాన్కూరులో వెలువడుచున్న 'సుభాషిణి' పత్రికా సంపాదకులు కొన్ని అసందర్భపు వ్రాతలు వ్రాయుటచే వారికి కొంత జుల్కానా విధింపబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానముపై తిరువాన్కూరు జడ్జికోర్టులో ఆపివేయబడినది. జడ్జిగారు కేసును కొట్టివేసి జుల్కానాను రద్దుచేసిరి.

క్రొత్తరైలు:— క్విలాసుండి తిరువాన్కూరునకు చేయబడిన రైలుగట్టు ఇంతకుపూర్వము క్రుంగిపోవుటచే ఈ నెల 16, 17 తేదీలనుండియు రైలు నడపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. కాని గట్టు చేయబడినవెనుక తిరిగి ఈ నెలలో క్రుంగిపోవుటచే ప్రకటించబడినట్లు యీ నెలనుండియు రైలు నడపబడదు.

కలకత్తా నెలకలు పోలీసుస్టేషనువద్ద సొక పోలీసు మ్యూజియను సేర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది. అందు వివిధద్రోహముల చరిత్రలును, ఇటీవల రాజకీయపు కేసులలో పట్టుకొనబడిన బాంబులు, వాటిముక్కలు, రుపాయలు మొదలగునవి ముందుచుటకుని తెలియుచున్నది.

ఇంటిక నిష్పందించుట:— తలచేర్చిలోని బ్రెసిక్ కళాశాలలో 5 వ తర్రు సామానులనుచుటకు బాటించుటలో నేయబడిన సాలకు గత శుక్రవారము ఉదయమున నిష్పందించబడినది. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు ప్రధానోపాధ్యాయులును చుట్టల నాన్సిచేసుకొనిరి. చుట్టల లగడకుటకు పూర్వము, అకాలమునుండి నలుగురు విద్యార్థుల చేర్చు పోలీసువారికి తెలియజేయబడినది. వారాదిద్యార్థుల పట్టుకొని కేసును విచారించుచున్నారు.

నగల దొంగతనము:— మాలపురములో నిలాంబరు రాజులకొడుమలో వత్సకరుగ నుండిన గోపాలన్ ఎంబ్రెడిడ్ ఆరు వాడు గతవారములో 15 వందల రూపాయల నగలపెట్టెను అపహరించుకొని పోయినందున వానిపై మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద కేసుచేయబడినది. వానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

యావన్నారతాయుస్సేద సభవారు: వీరు ఢిల్లీనగరమున వివిధసంస్థానాధిపతుల సందర్శించిరి. వైద్యరత్న కవిరాజు జోగ్గెద్రవాధిపతిగారు, (కలకత్తా) పండిత డి. గోపాలచార్యులుగారు (మదరాసు) మొదలగువారు సభకునుండి ప్రతినిధిసంఘమునందుండిరి. సంస్థానాధిపతులందరూను మంచి సానుభూతిని గనుపించిరి. రావా ఆల్వారాజులు ప్రత్యేకాభిమానులుగాపిరి. సంఘమువారు సర్ శంకరనాయుడుగారిని కొన్ని విషయముల సలహాచేయగోరిరి. జోగ్గెద్రవాధిపతిగారు శంకరనాయుడుగారి నీవిషయమునుగూర్చియే సంభాషించిరి. హాజిర్ ఆల్ మల్కు హాజీము అబ్దుల్లాఖానుగారు కవిరాజుగారికి విందొసరించిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సభ:— 12 వ తేదీని సభవారు కార్యము నుపక్రమించిరి. సభ్యులందఱును విచ్చేసిరి. సమస్య లన్నియు వ్రాసికొనబడినవి. సాక్షుల జాబితా యొక్కను పూర్తికా లేదు. కమిషనరులు కాలేజీల పరీక్షించి అచటి వ్యవహారముల బోధించుకొనగోరబడిరి. సంఘమువారి దినరతు 5 వ నుండవలయు, సర్ రామకృష్ణభండారావుగారు గారు మొదలగు విద్యార్థులకు సందర్శించి రని తెలియుచున్నది.

బాంబాయిలో విద్య:— కాన్పూరేషనువారి కోరిక పై మ్యూనిసిపలస్కూలు కమిటీవారు నిర్బంధ ప్రారంభోచిత విద్యార్థిధానము నొకదానిని తయారుచేసిరి. ఈ విధానము ప్రకారము పదిసంవత్సరముల కాలమున బాంబాయి నగరమున విద్య యన్ని నిక్కులకును వ్యాపించి, విద్యార్థిసేన దొక్కుదురును గానింపడు పాఠన క్రియవినాలుగులకుల రూపాయలు విద్యక్రింద వ్యయ మగునని మదింపుచేయబడినది.

స్నానము చేయుచుండ దుస్తులు అపహరింపబడుట:— బాంబాయిలో గత గురువారమున కర్ పిరామ్ మిమర్ దాన్ అను నొక వర్తకుడు తనబట్టలను గట్టున ఉంచి తాను మాంబాదేవి చెఱువులో స్నానము చేయుచుండెను. అతని కోటుజేబులో 645 రూపాల బాంకినోట్లుండుటను చూచిన బంసి అను వాడొకడు ఆకోటునెత్తుకొని పారిపోయెను. వర్తకుడు తన కోటును దాని జేబులోనున్న ద్రవ్యమును పోయెనని పోలీసువారికి తెలియపరచెను. పోలీసువారు బంసిని పట్టుకొని వానిపై కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి 9 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

హిందూజేత ప్రతిసంఘము:— ఈ సంఘము వారు రాయపూరుకు 9 వ తేదీని చేరిరి. చేరినవెంటనే వారు గ్వరసాయ ప్రదర్శనమునకుబోయి అచట ఫిఫు కమిషనరు గారిని సందర్శించిరి. అచట వ్యవసాయ శాఖాధికారి యింట భోజనముచేసి వారు చానుకూరు వద్దనుండు వ్యవసాయ ప్రదేశమునకు బోయిరి. అచట కాంజ్ డియా, సెండివానా, రోసియా ప్రత్తి వైరులజూచి బహుమతి నివ్వనపు డచట నుండిరి. 10 వ తేదీని వారు బండికిపోయి సాధారణపు వ్యవసాయ దారులు పండితు కాంజ్ డియా ప్రత్తి వైరును పరీక్షించిరి. 13 వ తేదీ సాయంకాలమున సంఘమువారు నాగపూరునకు బోయిరి.

తియ్యాలీ మహాసభ:— మలబారు జిల్లా ఉత్తర భాగమున గల తియ్యాలీ లందరును గతవారములో తలచేర్చిలో సొక సభను జరిపిరి. తలచేర్చిలో వ్యాపకములుగ నున్న కోటయ్య రామనిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. చెన్నపురి శాసన నిర్మాణ సభలో తియ్యాలీ జాతివారి తరపున నొక తియ్యాలీ యైన సభ్యుడుగ తేరుండుట చాల సంతోషకరముగ నున్నదని సభాధ్యక్షులు నడిపిరి. శాసన నిర్మాణ సభలో తమకు ప్రాతినిధ్యముండవలెనని కె. చంకెజ్; పి. గోవిందజ్, బి.పి; ఎం. కుమార్జ్, బి. పి; గాల్లు నడిపిరి. మాంటాగూగారు హిందూజేతమునకు వచ్చునట్లుకు చెన్నపురి శాసన నిర్మాణసభలో తమకు ప్రాతినిధ్యము ఒసంగబడవలెనని కోరుటకు మహాజనుల దాఖలుచేయు ప్రతినిధిసంఘమువారు యెన్నుకొనబడిరి. ఈవిషయమును గూర్చియు ముఖ్యమైన యితరవిషయములను గూర్చియు మహాజనుల సమేనానా తయారు చేయుటకు కమిటీసభ్యులు నియమింపబడిరి.

“ఇండియన్ డెయిలీ కెలిగ్రాఫ్” పత్రిక ఇల్లు వ్రాయుచున్నది.—మృత్యు అను స్వచ్ఛందమైనట్లుకు హత్యగా విచించిట్లు కేసువచ్చెను. బాన్సీ సెషన్సుజడ్జిగారు కేసును విచారించుచున్నారు. అతడేబాతీయు డని సందేహము గలిగినది. అతడు యూరోపియను సెక్షనులో హిందూజేత రక్షకమైనట్లుకు చెప్పెను. ఇట్టి సంశయము కలుగుటకు మా కట్టికారణమును గన్పింపదు. అయినను దొరతనమువారి రిండును గూర్చి సంశయమును బాపుచు సొక ప్రకటన గావించుట మంచిది. హిందూజేతరక్షకమైనట్లుకు యూరోపియను బ్రిటిషుపాఠుల బాధ్యతల బూతునపుడు వారు బ్రిటిషుపాఠుల హక్కుల సొండుటకును అధికారము గలిగియున్నారు.

వలసజేతముల కేసులు:— గుజరాతీ సభయొక్క వాణిజ్య పారిశ్రామిక శాఖవారు దొరతనమువారి వాణిజ్య పారిశ్రామిక కార్యదర్శిగొక విజ్ఞాపనము నంపిరి. అంతర్జాతీయ సంఘమువారు వలసజేతములకు ముఁఖ్యులు పోవుటను గుఱించి ఇటీవల ప్రకటించిన నివేదనము నీశాఖవారు చూచిరి. ఈశాఖవారి కొలది అభిప్రాయము ప్రకారమే నివేదన ననుసరించిన పద్ధతి బంధక వ్రాతమువలెనే పరిణమింపగలదనుటకు సంశయములేదు. అందుచే వానివేదనమున నూదించినరీతి విధానము ననుసరింపవలదని ఈశాఖవారి అభిప్రాయము. మరియు వలస పోవువారికివలసజేతములందు దొరతనమువారు సహాయమునైన రిండుటగన్పించదు. అయిలనే వలసపోవు వారి కివటగూడ దొరతనమువారిపై సహాయము నొనరింపబడుటదని ఈశాఖవారి అభిప్రాయము. వలసపోవువారు స్వయముగనే స్వంత ధనము నుపయోగించుకొని పోవుటమంచిది.

చుట్టుసిగరెట్లు మున్నగు దురభ్యాసములు:— కంకరాప్రశాసనసభ ముందటి మంగళవారమున సమావేశమగును. ఇరువదియొక్క సంవత్సరములకు లోబడిన వయసుగలవారలు చుట్టులు మున్నగువి యుపయోగింప వుండుటకై యీసభ యందొక తీర్మాన ముపహరింపబడును. వై రయసునకు లోబడినవారలకు చుట్టులు బీడీలు, సిగరెట్లు కాగితములు మున్నగునవే దుకాణదారులకు విక్రియింపగూడదు. అట్లువిక్రియించినచో దుకాణదారుడు శిక్షింపబడును. పోలీసు జవానుగాను ఉపాధ్యాయుడుగాని, జంతుభాధానివారక సంఘసభ్యుడుగాని యవతనియొద్దనుండి చుట్టులు, బీడీలు, వైపులుమున్నగునవి తీసికొనవచ్చును. ఈమున్నగు మరతులు వైశాసమున కలవు. పంజాబుశాసనసభయందు గూడ నిట్టిశాసనమే చర్చితమగుచున్నది.

మోటారుబండి ప్రమాదము:— గత అక్టోబరు నెల 25 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు పూనారయిలుట్టేషనుకోడ్డు ప్రక్కను తులసీరామ్ సాధు అనునొక బండివాడు బండిదీపములను వెలిగించుకొనుచుండెను. ఎదురుగుండ వచ్చుచుండిన పూనానగర వైద్యసహాయక సంఘమువారి మోటారుబండి ఆకస్మికముగ ప్రక్కకుతిరిగి బండిని తిరుగద్రోసిరి. రెండుబండ్లును డిక్లోనటలో మోటారుబండి కొంచెముపైకి యెగిరినది. బండిలోపల నున్నవారు ఒకరిద్దఱు క్రిందపడిరి. వారికి కొంచెము గాయములు తగిలినవి. తులసీరామ్ సాధునకు కఠినమైన గాయములు తగులుటచే పోలీసువారు వానిని వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి కాని అతడు అచ్చట మరణించెను. మోటారుబండిని నడపినచోటు దగ్గడు అనువానిపై కేసు చేయబడినది.

మానుకారు గారి యాజమాన్యమున ఆత్మిలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతరసభ 11 వ తేదీ నంతయయ్యెను. మొదటితీర్మానమున మాంటాగూ గారి కభినందనములు తెలుపబడినది. రెండవ తీర్మానము రాజభక్తిని తెలియపరచెను. దొరతనమువారి నూతన విధానమునకు తమసంతోషమును తెలియపరచుచు నభ్యక్షులచే సొకతీర్మానము ప్రతిపాదించబడి సభికులందఱిచే సంగకరింపబడినది. బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము సొంతవలయుననుచు లాతీగా రాక తీర్మానము నుపహరించిరి. బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగినగాని దొరతనమువారిపై సంస్కరణముల నీయ నవసరములేదని తెల్లము ప్రధానోపాధ్యాయుడు రామావుసింధి మొదలగువారు తెలిపిరి. దొరతనపు బుద్ధిగములలో కొన్ని బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేకముగ నుంపబడవలయుననియు, కన్నడజిల్లాల నన్నిటి సొక డివిజనుగా భాగింపవలయుననియు సొక తీర్మానము చేయబడినది. తిలకు కలగరు గారలు చెప్పినమాటలు సరియైన వేయయ్యు బ్రాహ్మణేతరుల కెట్టి నష్టములును గలగరుండ జూచుటకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మాసక్యక చని కొంతగాను చెప్పిరి. మనుక్కారుగారుగూడ తమ ఆంత్యోపన్యాసమున నామాటను దృఢపరచిరి. సభకు సుమారు 2000 మంది ప్రజలు వచ్చిరి.

~~(c)~~

కృష్ణుడు బ్రాహ్మణులను గూర్చి వ్రాసిన వాక్యము. (ప్రస్తుత
ఇతర సంస్కృతములను చూచించుట గొప్ప పాఠము.)
బ్రాహ్మణ ప్రతికూలభావము చాల ననగతము. ఈ రాష్ట్ర
మున మేధావులు బ్రాహ్మణులలో పలువురు గలరు. మనము
బ్రాహ్మణులలో విరోధములు పోషకము. ఆంధ్రదేశము
బ్రాహ్మణేతరీద్యునుమును మొదలు ప్రారంభించినవారిలో వే
నొకడను గాని బ్రాహ్మణులను చూపించుట నా మతము
గాదు. బ్రాహ్మణేతరుల ఆర్థిక విద్యార్థిస్థితికి పని
చేయుట నా ఆభిమతము అని ప్రాధేనరు రామయ్య
నాయుడుగారు నుడిచి వికమత్య మత్యనననని గంభీరము
నుపన్యసించి, ఆ తీర్మాన మనుమదింపబడి నభావములచే
కరింపబడెను, అని ఈ నెల 11 క లేచిన బెజవాడనుండి మా
స్వకీయ సంపాదకుడు మాకు కలిపివార్త కంపెను, (మధ్యరాష్ట్ర
మొలుగు ప్రతిక.)

గురువారము

కష్టము తెనుగొనినవపుడే ఒక్కొక్క జాతి
యొం దిమిడియున్న యంతఃకేత్రులు విజ్రాభించును.
సంగ్రామమునం దిప్పుడు విషయస్థితి సంభవిం చినది.
ఇట్టి కీర్తి వికేత్ర సంభవించునని, యూహించుట
కేరీం సాధ్యకడలేదు. రుష్యా స్వస్థతజెంది,
సంగ్రామమునకు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగిం
చునని సంతసించు సమయమున, దేశమున అంతః
కలహములుకలుగించి, సంగ్రామమునకు, ఆదేశము
నిరుపయోగ మయ్యెను. అనుకోనని విషత్తుల తవ
దను నుత్తరవాదులు గాజాలరు రుష్యా, ఇట్టి
దుస్థితిచే, సంగ్రామ ఫలితమున కెట్టి మార్పు
గలుగదనుట నిశ్చయము. కాని తాత్కాలికమగు
కష్టపరిష్కారము అంగ్లభౌవిదేశము తెనుగొన
వలసినవచ్చును. నూతనము గజనిందిన వికేత్రంపర
యొక్క పాతమును మాత్రము చెలిపినది. లాయడు
బాజ్జిగారు పారిసుపట్టణమున నుపన్యసించినవిధము
న, మిత్రమండలి యుద్ధతంత్రమున కంతకును ఏకవి
ధానమనబొలిపవలసి యుండునని, కరతలామలక
మఱునది. విజయ సాధనములన్నియు మిత్రమండలి
వారి హస్తగతమైయున్నవి. కాని అందుకుతగిన విజ
యము నింతవరకు బడచుక పోవుటకు ముఖ్యకా
రణముయ్యధ్యతంత్రమున ఐక్యభావము లేకపోవు
టయే యని లాయడుబాజ్జిగారు నిరూపించిరి. ఇట్టి
భావము క్రబలవలయు నని, ప్రారంభమునుండి
యు నడువబడు చున్నది. కాని అది కార్యరూప
మున బరిణమించలేదని ప్రధానమంత్రిగారి యభి
ప్రాయము. జన్మనికి యుద్ధపరికరములు సన్నగిల్లి
నను, సంగ్రామతంత్రమున ఏకవిధాన మవలం
బించబడు చుండుటచే, యిత వరకును యుద్ధ
మును వదులగలిగిరి. శత్రువులకు రాకపోకలకు
దేశమునందే సౌకర్యములు గలవు. కచ్చిను రంగ
మున యొత్తిడి తగిలినపుడు, చూర్ను రంగము
నుండి సైన్యముల దీసికొని వచ్చెదరు. ఇట్టిరంగ
ముపైకి, రుష్యునురంగపు సైన్యముల గొనివచ్చిరి.
ఆంగ్లేయులు సముద్రముపై తమ సైన్యముల గొని
రావలెను. ఇదిగన, శత్రువులు స్వయంగాను జ
యించుటచే, వారికి అనియోభండమునకు మార్గ

మేర్పడినది. తుర్కీ దేశమును పునరుద్ధరించుటకేసి, దాని ద్వారా శత్రువులు సంగ్రామమునకు సాయము బడయుచున్నారు. సర్వయాను జయించినమరు సతివత్సరము, రుమేనియాను జయించిరి. ఈవత్సరముటిగి ఇటలీపై విజృంభణము గొనసాగుచున్నది. ప్రతివత్సరమిట్టియాకడలుమిత్రమండలికి సంధిని చుటకుముఖ్యకారణము, సంగ్రామరంగములనన్నిటిని బంధించుటకే సూత్రములేక బోవుటయేయని లాయడు బార్జిగారు వక్కాణించుచున్నారు. ఇట్టి సూత్ర మొకటి యవలంబించబడనిచో, తాము సంగ్రామ ఫలితమున కుత్తరవాదులము గాబాలమని, వీరు ఘంటాపథముగ జాటిరి. సూత్రనిర్మాణము జరుగకబోయినచో, వీరు తమ ఆమాత్యపదవిని వదలినవదలవచ్చునని గాన్పించుచున్నది. అట్టి పర్యవసానము సంధిని చుట పాడిగాదు. లాయడుబార్జిగారు యుద్ధప్రయోజనమునకు నూతన శోధ దెచ్చిరి. వారి ప్రజ్ఞావిశేషముచేతనే ఆంగ్ల దేశమున సంగ్రామోత్సాహము ప్రజ్వలిల్లినది. వారి యిచ్చ నెరవేరునని యూహించుచున్నారము.

ఇంతవరకును సంగ్రామ ప్రయోజనమున ఏకీభావము గలుగ లేదని ప్రధానమంత్రిగారు నుడువుటచే, ఆస్పిర్తు మహాశయునికి రోషము గలిగినది. తమ పరిపాలనముపై కళంక మాపాదించబడినదని ఆస్పిర్తు గారు భావించిరి. ఏరాజ్యాంగ వేత్త యి న ను ప్రతిలోపమును యితరులపై ద్రోయుట సమంజసము గాదని వెల్లువిసిల్లరు. గెట్టు ప్రతిక, వ్రాసినది. కాని, సంగ్రామ విజయమును సత్వరముగ బడయుటకు నుత్సాహపూరితులై, లాయడుబార్జిగారు తమభావములను పురుగులేకుండ వెలిబుచ్చి యుందురు. అటులగావించుటలో, అవసరముబట్టి కొంతవరకు తీవ్రమగు భాష నుపయోగించిన నుపయోగించి యుండవచ్చును. అంతిమ కాని, ఆస్పిర్తు మహాశయు నెటులైనను నింపించు నుద్దేశముతో, వారటుల గావించిరని మేము నమ్మజాలము. ఇందు విషయమై రేపటి సోమవారమున చర్చజరుగునని తంత్రీ వార్తలలో గాననగును. ఏది ఎటులున్నను, హాగ్నివాదముల కిది తరుణము గాదు. ఇటలీని సత్వరముగ రక్షించుటయే, ఆంగ్ల మంత్రుల ప్రథమ కర్తవ్యము. అట్టి కార్యము త్వరలో నెరవేరు నని భావించెదము.

కాంగ్రెసు సంస్కరణములు

ధర్మవరము, కదిరి, పెనుకొండ తాలూకాల రయితులు మాదిగుబ్బ అను గ్రామములలో సమావేశమయి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల తామోదము చెలిపిరి. రేపటి ఆదివారము చిత్రలపాటి వేంకటసూర్య సరిసింహరాజుగారి ఆధిపత్యము క్రింద, గోదావరి తుండలసభ సమావేశమయి, కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నామోదించుమాతీర్మానించు నని విశ్వసించవచ్చును. సభాకార్యములపట్ల, బ్రాహ్మణైకత లక్ష్మ్యత్వాదులు జూపుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానము నామోదించుటకు ఉత్తర ఆంధ్రాటండ్లలో ప్రత్యేక సభ యీ నెల 25 వ. తేదిన జరుగునని ప్రకటించబడినది. ఇటువంటి ప్రతి జిల్లావారును తమ తమ జిల్లాల ప్రత్యేకసభల జరిపి ప్రజల నిజోద్దేశమును వెల్లడించుట యవసరము. అపుడు ప్రజల యొకంత నిసాదమును ప్రతిఘటించుటకేకీ సాధ్యమగును?

సర్పదుల ప్రత్యేక రాష్ట్రము

అట్టి యను గ్రామమున జరిగిన, బ్రాహ్మణైకత సభలో కన్నడజిల్లాల నన్నిటి నొక రాష్ట్రమునం దుంచవలయునని తీర్మానింపబడినది. మర

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము

ఈ నవంబరు నెల 17, 18, 19 తేదీలను బెజవాడయందు జరుగును.
ఆయుర్వేదవిషయములను గూర్చి చర్చించబడును.
ఆయుర్వేద వైద్యులును వైద్యాభిమానులును రా బ్రాధితులు.
మంచి వసతు లేర్పఱుపబడును.

రాను ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభ విద్యావ్యాపకమునకై, నిర్బంధ విధాన సూత్ర మంగీకరించిరి. బొంబాయి, పంజాబు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లీ సూత్రమున కామోదము చెలిపిరి. ప్రారంభవిద్యను నిర్బంధముగ గాఢపురపుకు, భాషల నాధారము చేసికొని రాష్ట్రనిర్మాణమునకు గడంగక తప్పదు. అందుచే భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము పరిపాలనా సౌష్ఠ్యమున కత్యవసరమని సుచ్యక్తమగుచున్నది.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఒక పాచ్చాత్తుకు టైసికిలుబండి దొంగిలించుట:— కలకత్తాలో సీట్ దా టైసికిలుబండి నొకగోడకు చేర్చుచుంచుడిన ఇ. హెచ్. మేక్ములన్ గారి టైసికిలుబండిని దొంగిలించిన ఏ. ఓ. టైలరుకు 60 రూ.లు జూల్మానావిధింపబడెను.

నవ్వుకన్నామిద్రోహము:— కొలంబోలో మిసెసు బ్లండెల్ గారి నవ్వుకము నుడిన రామన్ అనువాడు గతసోమవారమున తనయజమానురాలి పెట్టెలోనుండి 144 రూ.లను ఇంకొకనవ్వుకు చేతిగడియారమును అపహరించినందున వానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

టపాజవానపై శిక్ష:— బెంగళూరు వాస్తవ్యులగు డెగ్లను విలియముగారికి బొంబాయినుండి పంపబడిన ఇన్స్పెక్టరు పార్సెలను సయ్యరు రహమాలు అను టపాజవాను అపహరించి డెగ్లనుగారి చేవ్రాలు ఛోరీచేసివట్లు బెంగళూరు మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద శిక్షచేయబడెను. బొంబాయి థానసు కుక్కుకంపెనీ వారి ఉద్యోగులలో సెక్యూరచ్చి సాక్ష్యము చెప్పటకు శిక్ష యీ నెల 19 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

పెరిమెట్టు హత్యకేసు:— ఆగస్టు నెల 23 వ తేదీ రాత్రి రాజగోపాలు అనువాడు సారాయి నిషాలో మధురె అనువాని నొకకత్తితో పొడిచెను. పోలీసువారు రాజగోపాలని పట్టుకొని వానిపై శిక్షచేసిరి. న్యాయమూర్తి కాల్పు ప్రాటరుగారు శిక్షను విచారణచేసి రాజగోపాలనికి 10 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

దొంగకేసు:— కల్లజబాదు సదరినెట్టోగు, జి. గోపాలకృష్ణ అయ్యగు ప్రస్తుతము నెలవుపై చెన్నపురిలో నున్నారు. వారికదినమున ఎగ్ మూయనబోవు ప్రాముబండిలో నెక్కుచుండగ మనిలాన్ అనువాడు ఆయనకోటు జేటు నడలి రూపాయలసంచిని అపహరించెను. పోలీసువారు, వెంటనే మునిలాలును పట్టుకొని రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద శిక్షచేసిరి. మేజిస్ట్రేటు గా, రాశేసు విచారణచేసి నెరవేరికి 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి.

జడ్జిమెంటులో పరమవ్యవహారము:— కుంభకోణము వాస్తవ్యులగు రావులహమ్మదు ఎన్. కృష్ణస్వామి అయ్యగు గారిపై కుంభకోణము నబద్ధి నేటు జడ్జికోర్టులో నొక దావా చేయబడెను. జడ్జిగారు తన విచారణచేసి కృష్ణస్వామి అయ్యగునికి ప్రతిపాదముగ దావాను పరిష్కరించుటయే గాక కృష్ణస్వామి అయ్యగునికి గౌరవమునకు సజ్జముకలుగు కొన్నిమాటలను జడ్జిమెంటులో వ్రాసిరి. ఆ మాటలను కొట్టి వేయవలసి యున్న దని కృష్ణస్వామి అయ్యగునికి తపస్విన కె. శ్రీనివాస అయ్యగుగారు హైకోర్టులో ఉద్దీర్చి న్యాయమూర్తి డిప్యూటీగాను కమాటలను కొట్టివేయటమహైకోర్టువారికి అధికారములేదనిరి. కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక అంశ

మలలో హైకోర్టువారికి అధికారము కలదని న్యాయమూర్తి ఆర్జున్ రహిమ్ గారు భావించి అట్టిని విచారణచేసిరి. దిగువ హైకోర్టువారు శిక్షవిషయమై ఆలోచించిన ప్రకారము కొట్టి వేయబడవలసియున్న మాటలు గౌరవనీయును కలుగ జేయ నేరపు కనక ఆమాటలు రద్దుచేయవలసి తీర్మానింపబడెను.

దేవాలయపు ధర్మకర్తలపై దావా చేయబడుట:— మలబారు జిల్లాలో సుత్తర భాగమునందు కల తిరువాన్ గుడిలో సెక్ దేవాలయము కలదు. దానికి కొందఱు ధర్మకర్తలు నియమింపబడిరి. ఆధర్మకర్తలలో కొందఱు అధర్మము గావించుచున్నారని తిరువాన్ గుడి వాస్తవ్యులలో సెక్ దేవారాధనాపరాయణులను చెన్నపురి ధర్మరక్షకసభాధ్యక్షులగు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగు గారును కలసి అధర్మముగ నడచుచున్న ధర్మకర్తలను త్రవ్వించి క్రొత్తవారిని నియమింపవలె నని మలబారు జడ్జికోర్టులో దావాచేసిరి. వారులలో సెక్యరగు టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగునికి పై దేవాలయముల ధర్మకర్తలవిషయములలో జొరుకొనుటకు ఆవకాశములేదని భావించి జడ్జిగారు దావాను కొట్టివేసిరి. జడ్జిగారి తీర్మానముపై హైకోర్టులో ఆశీలు చేయబడెను.

చెన్నపురిలోని ధర్మరక్షకసభాధ్యక్షులగు టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగు వై గ్రామములలోని దేవాలయముల ధర్మకర్తల విషయములలో జొరుకొనుటకు ఆవసరము లేదని ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు భావించిరి.

ధర్మరక్షక సభాధ్యక్షునిపదవియం దున్నపుడు టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగు గావించిన పని న్యాయవిరుద్ధము కాదని న్యాయమూర్తి కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు భావించిరి. కాని తుదకు ప్రధానన్యాయమూర్తిగారి మాటయే నెగ్గి ఆశీలు కొట్టివేయబడెను.

ఆరి.నులూరు హత్యకేసు:— మలబారుజిల్లా ఇరనాకు తాలూకా ఆరి.నులూరు గ్రామములో రెండు పార్టీల తియ్యలు గలరు. అందొక దానికి అయ్యప్ప అనువాడు నాయకుడుగ నుండెను. హంతకులగు అప్ప, కమ్మ, కొయకుల్లి అను ముగ్గురు రెండవపార్టీలోని వారు. ఈ రెండు పార్టీలవారి కిని అప్పవత్తుకు చీలిజగదములు జరుగుట, న్యాయస్థానముల కెక్కుట ఉభయకక్షుల వారలలో కొంతమందికి శిక్షలు విధింపబడుట యివతకు జరిగెను. గత సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేదీని అయ్యప్పను కుమారుడు పాలములలోనికి పోవుచుండగ దారిలో ఆతనిని తండ్రిమాచి వానితోగూడ తానును పాలములలోనికి బోయి పశువులను మరలించుకొని యింటికి వచ్చుచుండగ పైముగ్గురు హంతకులు ను వారియపురిపై బడిరి. వారు కత్తులను బూనియుండిరి. మరణించినవానియొద్దను వాని కుమారునియొద్దను చేతికట్టలైన ను లేవు. ఆయినప్పటికిని వారు వైద్యశులతో పోట్లాడిరి. మొదటి హంతకుడు అయ్యప్పను ప్రణికిచేసెను. రెండవవాడును, మూడవవాడును కలసి వాని కుమారుని నరక యత్నించిరి కాని దైవశక్తిమన కత్తిదెబ్బ పెడవై బడక భుజముపై బడెను. భుజమునకు నలుకుపడెను. ఇంతలో కొందఱు మార్గస్థులా త్రోవను పోవుటచేసి హంతకులు పారిపోయిరి. ఈ కమాచా రమును వినిన పోలీసువారు అచ్చటికి బోయి అయ్యప్పను కరమున, వాని కుమారుని వైద్యశాలకు దీసుకొనిపోయి హంతకులగుర్చి వాకబుచేసిరి. హంతకులు గత అక్టోబరు నెలలో పట్టుపడిరి. వారిపై శిక్ష చేయబడెను. మలబారు జిల్లాజడ్జి గారు శిక్షవిచారణచేసి మొదటి హంతకునికి ఉరిశిక్షయు, రెండవవానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్షయు విధించిరి. 3 వ వానిని విడుదల చేసిరి.

జన్మములు ఆస్పాద ద్వీపవంశము ఫిష్టందుతీరమునందును విడసిరను వార్తల కాధారములు కన్పించుచున్నవి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల పక్షమున)

ఇంగ్లండు

క్రూరమృగముల గొనిపోవుట.

లండను, నవంబరు 14:— కోతులు మున్నగు క్రూర మృగములను అనువంధులు కలకత్తాలో నోడపై పెక్కింపబడిన వని పార్లమెంటు ప్రజాసభయందు పిట్ గారనిరి. క్రూర మృగముల దిగువతి నిరోధించుచు గత మెయిమాసమున కాసింపినప్పటినుండియును తై సెన్సు లతి స్వల్పముగ నొసగ బడినందున, సామానులు చేయుటకు వీలులేని భాగమున నీ మృగముల నుంపవలెననియు, వైని వివరింపబడిన ఎగువతిని గూర్చి దోరతరమువారి కట్టి సమాచారమును తెలియదు గాని దర్యాప్తు చేయుచున్నందున వార్షికుగాను ప్రత్యుత్తర మిచ్చి.

వైమానికపు దళ చట్టము శ్రేణుల మందిరమున రెండవ పర్యాయము చదువబడి అందఱిచే నంగీకృత మయ్యెను.

పెన్నిపోస్తు

లండను, నవంబరు 13:— లండను నగరమున మూట్లాడుచు పోస్తుమాడ్చు జనరలు గారు తా మా విషయమై ఆనేక సార్లు యోచించినను, పెన్నిపోస్తును తీసివేయవలెనని నిశ్చయించినది.

మాంఛెస్టరు ప్రత్తివనివాండ్ర కోరిక.

లండను, నవంబరు 13:— మాంఛెస్టరులోని 50 వేలమంది ప్రత్తివనివాండ్రు తమ కీర్తిములలో నూటికి 80 వంతున హెచ్చుచేయవలసినదని కోరుచున్నారు.

సీమ తపాలు.

లండను, నవంబరు 14:— ఈ వారమునకుండియు సీమ తపాలు ప్రతి పనులైనవినులకును రవాణా యగుచుండును. ఏ తేదీని టపా బయలుదేరునదియు ప్రకటింపబడెను.

రీడింగు ప్రభుని రాక

లండను, నవంబరు 14:— ఆమెరికా జేతమున తా మొనరింప వలసిన కార్యములను నిర్వహించి రీడింగు ప్రభు వింగ్లాండునకు విచ్చేసె నని ప్రకటింపబడినది.

ప్రాస్తు

బ్రిటిషు ముఖ్యమంత్రిగారికి విందు

మిత్రమండలివారి వికమత్వము.

పారిసు, నవంబరు 13:— లాయిదుబాట్టి గారి కోసంగిన విందు సందర్భమున పెయియల్ పు గారు రుపన్యసింపుచు, ప్రస్తుతము కాంటిని గోరువారు తమ దేశ, మానవ, నాగర కాళయములకు భంగకరముగ వర్తింపుచున్నారని నుడిచిరి. ఇట్లాల్నియను స్థితిని గూర్చి మాటలాడుచు, బ్రిటిషు ప్రభువైన పైనికులను, తుపాకులను, మందుగుండుసామానులు అల్పము పర్వతములను కావలి జైవున కత్తివ్వకముగ పంపబడుచున్నది. ఆవసరమునకు దగిన సహాయము తప్పక రానున్నది. లాయిదుబాట్టి గారి సామర్థ్యమును, వాక్పాత ర్థమును, భావనా శక్తియు బ్రతిట ను వారు యుద్ధమున కీర్తిరతుగ కృషిచేయుచుట తోడ్పడినది. అచ్చటకు విచ్చేసిన జనరలు స్వల్పముగ సేనను పెయిన్పుగా రభసించిరి. ఇరువదివత్సరములకు బూర్వము జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను జయించి వీరు ఆంగ్లేయుల యామోదమును బడయుచున్నారు.

ప్రాస్తు బ్రిటును దేశములయొక్కయు, ప్రపంచము యొక్కయు భావి స్థితిని గూర్చి కొన్ని కార్యానుగతములగు విషయముల చెప్పినచుకొంటి నని లాయిదుబాట్టి గారు నుడిచిరి. మిత్రమండలి ప్రభుత్వమును, ప్రధానముద్దసభయు కలసి యుద్ధకార్యముల చేయుచుండవలెను. ఈసభను స్థాపించుటకు పూర్వము ఆమెరికా, రష్యాదేశముల సలహాతీసికొనుటకు వీలు లేకపోయినది. ఈసభ ప్రయత్నము జయప్రథముగ కొనసాగుటకు అన్ని దేశములవారును ఈసభయందు ప్రాతినిధ్యము మొదలవలెను. యుద్ధ విషయములను, మిత్రమండలివారి రికంకంపై వైకమత్వముతో కృషి చేయుటకు సలహాను సుప్రమైనది. ప్రస్తుతము సంభవించిన కొన్ని విషయము లటుండ,

విజయ సాధనములు మన పక్షముననే యున్నవని తేలుచున్నవి. ఇందులకు సైనిక, నౌకాదళముల వారి తప్పేమియు లేదు. యుద్ధమును నడపుట యందు మిత్రమండలి వారిలో నెక్కువైకమత్వ మునసరము. ఇదివరకు మనలో వైకమత్వ మున్నదని నటింపుచున్నారము. ఇది కాంటినియెంటులలో నెంతలాభకరమైనను, యుద్ధసమయములలో నపాయకరము. ప్రస్తుతసంగ్రామ మపత్రిమానముగ నున్నది.

మిత్రమండలివారు రెండు గొప్పసామ్రాజ్యముల నెదిరించుచున్నారని యెల్లరు గుర్తింపవలెను. ముట్టడియందు, ముట్టడి చేయువారిపంక్తి దృఢముగను, అశ్రేయముగను యుండవలెను. ముట్టడించు సైన్యము శత్రువులు బలహీనముగా నున్నప్పుడు మునునెదిరింపవలయును. కార్యమున మనము విజయమును పొందలేదు. శత్రువులు తూర్పున ప్యావారి చేతునపడవరప్రాస్తు, బ్రిటును, ఇటలీ వారిచేతను ఎదిరింపబడిరి. శత్రువులు తూర్పున రష్యాను, పడమర ప్రాస్తు, బ్రిటును, ఇటలీదేశములను ఎదిరించుచున్నారు. కాని, తూర్పునకు దక్షిణమార్గము ఇదివరకు మూడు యుద్ధములలో నలసిపోయిన వారిచేతిలో నున్నది. ఇందుమూలమున తలంపనివిషయములు సంభవమగుచున్నవి. శత్రువు లీదీన్ని ప్రదేశము నాక్రమించి, ఆహారపదార్థముల నొంది, యుద్ధము చేయుచున్నారు. అలసిపోయిన టర్కీదేశము మరల పునరుజ్జీవింపవలెను. ఆ మరుసటి వత్సరమున రుమేనియాలో సెప్తియను వివాదము సంప్రాప్తమైనది. ఈవత్సర మీ వివాదమే యెట్టిదేదములేక మరల సంభవించినది. ఇటలీరంగము మిత్రమండలివారికిని, జర్మనీవారికిని ముఖ్యమేయైనను ఆ విషయమును మనము గుర్తించలేదు; జర్మనీవారు దానిని గుర్తించిరి. మన మిప్పవొక గుణపాతమును నేర్చుకొంటిమి. యుద్ధసభ మూలమున మనము విజయముగాంచెదము గాక! వికమత్వము చే కూరు గాక!

జర్మను మహాతంత్రములు.

బెర్లిన్, నవంబరు 13:— ఆమెరికా కార్యక సంఘము వారి కోరిక యుపన్యాసము మొదలుగు విల్సను గారి ట్టు చెప్పిరి. పూర్వకాలపు ఆధికార మాత్రము నకును ప్రస్తుతపు స్వాతంత్ర్యసూత్రమునకును జరుగు యుద్ధములలో నిజము కట్టుకడపటి యుద్ధము. జర్మనియొక్క బెర్లిను బాగ్డాడు ప్రయత్నములు తక్కినజాతుల నారింటిని భయపెట్టుటకు యోచింపబడినవి. జర్మనీయుద్ధపటము నట్లనేయంచిన నది ప్రపంచమంతటిని నిరంకుశాధికారముతో నేలగలదు. సంధి నెట్లు పొందవగునదియు తెలియనికాంతివాదుల యుద్దేశముల నే నెదిరింపను. స్వాతంత్ర్యోద్ధారాత్నాహము జర్మనుల హృదయములొచ్చి తక్కినవారిహృదయములందు రెనేవారిహృదయములందును నికసింపగలదు. కాని ఆయుధాహము జర్మనుసామ్రాజ్య పక్షపాతుల హృదయములందు మాత్రము చొరవేరదు. జర్మను మిత్రులలో నెక్కు జర్మనులు తప్ప తక్కినవారందఱును సంధి నభిలషించుచున్నారనుమాట తెల్లము. యుద్ధ మేరీతి నారంభింపబడినదో ఆరీతిచే యంత మొందిన తాగుం దఱును జర్మనీకి భృత్యులు గావలసియుండు రను మాటను జర్మనుమిత్రు లెఱుంగుదురు. యుద్ధానంతరమువరకు తామందఱును రాత్రింబవళ్లు ఒకే పట్టుదలను గలిగి వికమత్వముతో ప్రపత్తింపవలయునని వారు చెప్పిరి. జర్మనుల వాణిజ్యమును మంచిది కాదు. అట్టివానినే తమ రాష్ట్రములందు ప్రవేశపెట్టరాదని తామదివకు గర్హించియుండిరి. జర్మనీదేశము ప్రాపంచికపు పరిశ్రమల కార్యకుల నందఱి శ్రమగడవకుండు నట్టి రాజకీయపు చేర్పాటులు గావించబడును. జర్మను పరిశ్రమల సభివృద్ధిచేయుటకై బెర్లినుబాగ్డాడు రెయిలు మార్గము చేయబడినది. ఏదైన కలహ మెప్పుడునైన గలిగిన వెంటనే యిచ్చటికి జర్మను సైనికుల దీసికొని రావలయునను నుద్దేశముననే ఈ ఆయోమాధ్యము చేయబడినది.

బెర్లియనులు ముట్టడించుట.

లండను, నవంబరు 1:— మ్యాంబాట్టన్ కీకార్యభాగమున బెర్లియనులు ముట్టడించి విజయముచిరి. ఆక్యుంటిసున కీకార్యభాగమున మైఖేలాస్కెన్ ముట్టడిని తొలగకొట్టితిమి. ఈ ప్రామున కీకార్యభాగమున వైరిసేనలుభిరంగుల గాల్చిన సర్దెడ్లు మొయిగు గారు ప్రకటించిరి.

పేపెనుడీలు పరిసర సమరము
లండను, నవంబరు 14:— పేపెనుడీలున కుత్తరమున నుండు మా సానములను వైరులు నిన్నటిదినమున ఎదురించిరి. వైరి సేన లూడింపబడినది మార్షలు మొయిగు గారు ప్రకటించిరి.

పెంపెనులో ఫిరంగుల నెదిరించుట
లండను, నవంబరు 14:— పెంపెను, ఆగ్లోనుల యందు వైరిసేనలు మాఫిరంగిదళము నెదిరించినవని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

నౌకాదళాధికారుల ప్రకటనము.
లండను, నవంబరు 13:— నిన్నటిదినమున విమానదళములు వైరులతో పలుసార్లు పోరాడి శత్రుయంత్రముల నాలి గింటిని ధ్వంస మొనరించినవి. హోమెయి విమానశాలపై బాంబులు వేయబడినవి. బాంబులు గురితప్పుక కాలపై బడినవి. మా విమానములన్నియు మరలినవి.

జర్మనీయుల క్రొవ్యములు.
జర్మనీయులు బెర్లియనులలోవలె మరల తమ క్రొవ్యముల నారంభించి యూక్లను దోచుకొనుచు, శ్రీల శెరబట్టుచుండిరి. కాకుపులను విక్రవన యొనర్చుచుండిరి.

మార్షలు మొయిగుగారి ప్రకటనము
లండను నవంబరు 14:— ఈ ప్రామరంగమున. దంతటను వైరుల శక్తిస్థితిదళితీతత యధికమయ్యెను. పేపెనుడీలు పరిసరమున, నీ దళములు మరిత భీకరముగ సంచరించెను. మన విమానము లనేకమగు ప్రదేశములందును వైరులపై మరఫిరంగులను ప్రయోగించెను. మా పంక్తివై శత్రువిమానములు కొన్ని బాంబులను విడిచెను. మా విమానములు రెండు మరల రా లేదు గాని వైరివిమానము లాగింటిని నేలగూల్చితిమి.

రుష్యా

కెరెన్ స్కిగారి విజయ మసత్వము.

మేక్సిమిల్స్టుల వాదము.
లండను, నవంబరు 13:— రష్యావారి వాయువార్త యిట్లు వివరించుచున్నది:— జాహ్స్కిలోయొద్ద భీకరముగ పోరాడిన యనంతరమున విప్లవకాంతల సేనలు కెరెన్ స్కి కాల్సిలావ్ గార్ల సేనల నొడించెను.

కెరెన్ స్కిగారి నెదిరించిన సేనల కధికారియగు మూవ్స్కోవ్ గారు కెరెన్ స్కిగారి యపజయమును వెలువరించుచు, యాతనిని బట్టవలసినదని తనసైనికుల కాజ్ఞించెను. విప్లవము నకు ప్రమాదకరముగాన మునుద్దండిట్టి సమరకార్యముల బూనకుదని సైనికులను హెచ్చరించెను.

ట్రాన్సిస్కేనాని యిట్లు ప్రకటించెను:— ఈ నెల 12-వ తేదీని కెరెన్ స్కి సేనాని తన సైన్యములను పెట్రోగ్రాడు పురముపై నడుప యత్నించెను. కాని యాతడు పరిపూర్ణముగ నపజయమందెను. కెరెన్ స్కి సేనాని పారిపోవుచుండ మే మాతని వెంబడించుచుంటిమి. ప్రజాస్వామ్యపు టధికారము నేతీరున స్థాపించి యెట్లునిలుపుకొనవలయునో పెట్రోగ్రాడు నగరమందలి సైనిక కార్యక ప్రతినిధివర్గ సంఘమువారు చక్కగ నెరుగుదురట్టి విప్లవముననుండి సైన్యమును తొలగింప ప్రజలు యత్నించిరి. కెరెన్ స్కి గారి యత్నమును భంగపరచ యత్నించి విఫలమనోరథులైరి.

కెరెన్ స్కిగారు పెద్దసేనతో నేతెంచుచుండుట.

లండను, నవంబరు 13:— పెట్రోగ్రాడులోని కోసక్కు పటాలములు మ్యాక్సిమిల్స్టుపక్షమున జేరి తెనుపాక్షికుల నెదుర్చుచున్నవి. నగరమును సమీపించుచుండిన కెరెన్ స్కి సేనాని యొద్ద రెండులక్షల సేన కలదని తెలియవచ్చినది. ఈయంత్రము సత్వమైనచో తెన్నినుపరిపాలన మంతమగును. సంధిరాయ బారమును జరుప మాడుమాసములు వైరులతో వైరముడుగ వలసినయను, మున్నగు మరతులతో గూడిన ప్రకటనాపత్రము సొకదానిని తెన్నిను పాలకవర్గమువారు సమరమున దిగి యున్న రాష్ట్రముల కనిపినట్లు తెలియవచ్చినది.

ఆహారసామగ్రి చాలకుండుట.

స్టావోహము, నవంబరు 11:— హవరాండానుండి ట్టు తంతివచ్చుచున్నది.— 10 వ తేదీని పెట్రోగ్రాడునకు నాలుగు దినములకు సరిపోవు ఆహారసామగ్రియే పంచిపెట్టబడినది. ఫిన్లందునకు రొట్టిలే లేకుండెను. ఫిన్లందునకు బోవలసిన ఆహారసామగ్రిబండిలో 51 పెట్టెలను సైనికులు పట్టుకొనిరి. ఈ త్తర రంగమున వారము రోజులకు చాలు జొన్నలు మాత్రమే యున్నవి.

ప్రయాణికులు ధ్రువవరము.

లండను, నవంబరు 13:— నేటిదివసున కోపేనహేగను నుండి యిట్లు తండ్రివాడైన వచ్చెను. కరెన్సి-గారు మేక్సికన్ లిట్టు పాక్షికులను పూర్తిగా నోడించిన రుష్యానుండి హావ రాండాకువచ్చిన ప్రయాణికులు తెలియజేయుచున్నారు.

కరెన్సి, కేలాడిన, కార్మిలాఫ్ నేనానులు మువ్వ రును పెట్రోగ్రాడు నగరమున పాలకత్రయముగ నేర్పడిరి. సైనికులందరూ కరెన్సి-గారి పక్షమున చేరుచుండిరి. కరెన్సి మంత్రివర్గపు సభ్యులలో నిరువురు తప్ప తక్కిన వారందరూ విడుదల చేయబడిరి. తెన్నిన బంధింపబడెనది, తెలియ వచ్చెను.

పెట్రోగ్రాడు పురవిధులయందు పోరాటము

లండను, నవంబరు 13:— పౌరులలోని యతివాదులు బారకీయలను ముట్టడించిరి. ఉద్యోగలకును, వీరలకును పోరాటమారంభమయ్యెను. తుట్టు తుద కొక బారకీయ దొమ్మియైన ర్విపట్టుకొన బడెను. కీటి కీల ద్వారా సైనికు లావలకు విసరి చేయ బడిరి. సైనికులతో నిండిన యొక మోటారుబండిని నావికులు కొందరు వీధులలో నాపివేసిరి. ఉభయపులకు భీకరమగు సంగ్రామ మారంభ మయ్యెను. ఆ పోరాటమున సైనికులు ధైర్య సాహసములతో నావికుల నెదుర్కొనిరి గాని నావికుల సంఖ్య యధికమయ్యెను. బండిలోని సైనికు లోడిపోవ, నావికులు వారల నేల కీడ్చి క్రమమేసిరి.

పెట్రోగ్రాడు పురమునకై సమరము.

లండను, నవంబరు 13:— పెట్రోగ్రాడు నగరమగ్రమున కడ్డముగ నుండిన మేక్సికన్ లిట్టులకును, కరెన్సి-గారికిని సోమవారమునాడు యుద్ధము జరిగినట్లు, కరెన్సి-గారు సమరమున విజయ మందినట్లును స్టాకోమునకు తెలియవచ్చెను.

పుర మల్లకల్లోలముగ నుడుట

పెట్రోగ్రాడు నగర మల్లకల్లోలముగ నున్నది. అతి వారుల దళమున రెడ్డు గార్డు సైనికులు, నావికులు మున్నగువారు కలరు. యంత్రాయములలో పనిచేయు కూలీ లావేకు లాయుధపాణులై యీ దళమునకు సహాయము చేయుచున్నారు. కార్మికుల దురాగతములు వర్ధింప నలవిగాదు. వింట రుధవనము దొరుకొనబడినది. భవనమును సంరక్షింప సన్నద్ధ మగు శ్రీ దళమును మాక్సిమిలిట్టు పాక్షికులు ఆరెస్టు చేసి శ్రీలను పడత్రాగియున్న సైనికుల యధీనమున నుంచిరి. అనంతరమున మాక్సిమిలిట్టు పాక్షికులు భవనమును శోధించి పాడు చేసిరి.

కరెన్సి-గారు సైన్యపు రాక.

కరెన్సి-గారి సైన్యములు విచ్చేసి, పురములో కొంతభాగము నాక్రమించుకొనినట్లు కోపేనహేగనునుండి తెలియవచ్చెను. మాక్సిమిలిట్టులు తమ ప్రధానస్థానముల యందు శరణు జొచ్చుచుండిరి.

ఇటలీ

తూర్పురంగపు సేనల నిటలీకి చేర్చుచుండుట.

జర్మనీయుల సామ్రాజ్యవ్యవస్థలు

లండను నవంబరు 14:— హవ్య రాజకీయవ్యవస్థ క్రమముగ నుండకు పోవుటచే తూర్పురంగుండి కొన్ని సేనల నిటలీ దేశమునకు బంప వైరులకవకాశము కలిగెను ఇటలీ సైన్యముల వైతికబలమున సంపదేను జర్మనీయులు బలమగు సేనలతో వారలను వెనుకకు నెట్టుచుండిరి. ఈ యంశముబట్టి జర్మనీయుల యుద్ధతంత్రమున బయలుపరచుచున్నది. రష్యావారి నెదుర్చుటకు మారుగ, జర్మనీయులు వాతోడ మైత్రి నెరపుచుండిరి. అతివాదు లిప్పుడు రష్యాయందు తిరుగుబడియున్నారు. వీరు తిరుగుబాటు యుద్ధతంత్రమున మార్పు కలుగజేయును గనుక మనము సన్నద్ధులమై యుండవలయును.

ఇటలీవారు నష్టపుచ్చుట

లండను, నవంబరు 14:— ఇటలీ యధికారుల వాయు వార్త యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:— భీకరముగ పోరాడి, శత్రువుల కధికమగు నష్టముతోడ వారలను ఏషియాగో పీత భూమియందు నోడించితిమి. ఏషియాగో పశ్చిమభాగమున వైరి దళము నొకదానిని బట్టితిమి. బ్రెంటానుండి, ప్లేవునిగువభాగము వరకు శత్రువులు మాపంపులతోడ సాన్నిహిత్యము కలిగి యున్నారు. పెద్దపడవలలో ప్లేవునదిని దాటి జర్మనీయులు కెస్సనయొద్ద వంతెనముఖము నేర్పరచిరి. మేము ప్రతిముట్టడి యెనడించి జర్మనీయులను వెనుకకు తరిమితిమి.

తుపానులు, నరదలు.

గేలియో సమరము.

లండను, నవంబరు 13:— ఇటలీవారి ప్రధానస్థానములనుండి రైటువిలేఖకు డిట్టుతంత్రవాడైనవచ్చుచున్నాడు. - కుంభవృష్టి గురియును, ఎండిపోయిన నదు లొకమైలు వెడల్పున పారుచు రంగమంతయు నీటిమయమై యున్నది. ప్రచండవాయువు వీచుచు, కొండలపై మంచు దట్టముగ కుడుచున్నది. వాతావరణస్థితి యీ తీరుననుండుట జూచి వైరి సేనలు గేలియోపై నాకస్మికముగ బడినవి. కాని ఇటలీవారి దళము లాస్థిర్యాదళముల నోడించి తమ స్థానమును మరల నాక్రమించుకొనినవి. ఉభయసైన్యములకును బాహుబాహిని యుద్ధ మతిభీకరముగ జరిగి ఆస్థిర్యాపై నిలవ లనేకులు చనిపోయిరి. వాల్ సుగానా, విసింజ, పాదువాలకుపోవు లోయల ద్వారా వైరి సేనలు చుట్టుదిరిగిపోవ నొనర్చిన యత్నములన్నియు భగ్నమొనర్పబడినవి. (గేలియో ఏషియాగోకు తూర్పున రెండుమైళ్ళ దూరముననున్న యొక గ్రామము. ఆస్థిర్యా ఇటలీవారి సరిహద్దునకు నాలుగుమైళ్ళదూరమున నున్నది)

వ్యవస్థగూర్చి ఇటలీవారి యభిప్రాయము.

ఇటలీదేశీయుడగు నొక యున్నతవైనికోద్యోగి రయిటరు విలేఖకునతో నిట్టనెను:— శత్రుల రాకపోకల మార్గములు నానాటికి నిడుదలై ప్రమాదదశనొందుచున్నవి. ఇటలీవారి యుద్ధపంక్తి వెనుకటి పంక్తియందు మూడవ వంతుమాత్రమే యియున్నది. వెనుకకు మరలవలసినవచ్చిన రెండల కెకార్నా సేనాని యేపంక్తిని రక్షింపవలచుకొనెనో, యాపంక్తినే ఇటలీవారిపుడు రక్షించుకొను చున్నారు. ఏషియాగోయందలి వ్యవస్థ గుర్తుకొనుగ నుండలేదు. పురమంత ప్రాముఖ్యమైనదిగాదుగాని రక్షణమున కుపయుక్తముగ దక్షిణపుగుట్ట లిటలీవారి యధీనమున నున్నవి.

నాలుగుదండు లిటలీపైకి సాగుచుండుట

వైరుల రిబర్వసేనలు.

లండను, నవంబరు 14:— ఇటలీవారి ప్రధాన స్థానముల యందలి విలేఖకుండిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. - కార్మియా ప్రధానసైన్యమును జేసెనది. క్రెడోరులయందలి సైనికులు వెనుకకు పోయి, ప్రధానసైన్య మిప్పుడు సముద్రతీరముననుండి, ఆల్బుని పర్వత పార్శ్వములవరకువ్యాపించి యుండుపంక్తి నాక్రమించి యున్నది. వైర్యపంక్తి మొత్తమువై యాబది మైళ్ళునిడివిగలిగి యున్నది. వైరుల సేనలు నాలుగి పంక్తివై చాచివిడియుచున్నవి. దక్షిణమున బీలోగారును ఉత్తరమున బెరొవిక్కుగారును తమ సేనల నిటలీవారిపై నడుపుచుండిరి. క్రొవాటియ సేనాని క్రింద కొంతసైన్యమున్నది. బ్రెంటిసెపంక్తిని చేధింప హేచ్చుండాఫ్ సేనాని యత్నించుచుండెను. శత్రువులు కలిగియ సైన్యమై వ్యవసానము లాధారపడియుండును. ఈ రంగమునందలి వైరుల నిలువసేనలు భయంకరముగ నున్నవనియు, వాటిసంఖ్య నానాటి కధికమగుచుండె ననియు తెలియవచ్చెను.

ఇటలీవారు ముట్టడింపకుండుటకు

జర్మనీయుల యత్నములు

రోము నవంబరు 14:— ఇటలీవారు తమ ముట్టడింపకుండుటకై జర్మనీయు లుభయసైన్యములకును మధ్యను శ్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, మున్నగు వైదీలను వరుసగ నుంచుచుండిరి. హృదయవిచారణకును చర్యలు గాననగుచున్నవి.

బెలియము

“బెలియమే సర్వమును.”

అంస్టర్డుము, నవంబరు 12:— మ్యూనిక్కు-వస్త్ర సభ స్యసించుచు అడ్మిరలు క్రిస్టియోగారిట్లు చెప్పిరి. — ఈయుద్ధ పర్వతసానము బెలియమున కెవరు సంరక్షకులు కావలెను? ఇంగ్లాండా? జర్మనీవా? అననది ఇందుతో జర్మనీ భూతకాలాభివృద్ధియు నిశ్చయింపబడును. బెలియము వ్యవస్థగూర్చి తప్పు అభిప్రాయము నొందిన జర్మనీ ఎగుమతులన్నియు నాగి పోవుటయేగాక జర్మనీదేశము ఇంగ్లాండు ఆమెరికాదేశములకు భృత్యురాలు గావలసినవచ్చును. జర్మనీ వైనికసంరక్షకులంతయు బెలియమువలననే నిర్ధారింపబడవలసి యున్నది. జర్మనీదేశ మొందిన ఆత్మంతాధి కార్మికవస్త్రములకు తగిన పరిహారము బెలియమువలననే రాగలదు. సంధివత్తములు దేనిని సంరక్షింపనేరవు. జర్మనీదేశమే ఎన్నడును కాలమువరకు నిలిచి పోరాడగలదు. కావున తానే బెలియమునకు సంరక్షక కర్తగా నుండునని జర్మనీదేశము బలవంతమున ప్రతిపాదించుచున్నది.

అమెరికా

నిలువపడియుండిన ఆహారపదార్థములు.

దొరతనమువారు కొన నుద్యమించుట.

వాషింగ్టను, నవంబరు 13:— న్యూయార్కు నగరమున విదేశీయులకు చెందిన ఆహారపదార్థములు విశేషముగ నిలువమైయున్నవి. ఈవస్తువుల నమెరికాదేశమునకై గొను నిమిత్తము దొరతనమువారు విదేశీయులతోడ రానుబాకము జరుపుచున్నారు.

కెనడా

విజయములము.

అట్రావా నవంబరు 11:— విజయములమునకును చందాలను పుచ్చుకొన వారంభించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

విఖ్యాతపు క్రికెట్టు ఆట కాడు మరణించుట

పెల్బోర్న్, నవంబరు 13:— హార్ట్రాటు అను విఖ్యాతనొందిన క్రికెట్టు ఆటకాడు మరణించెనని మెల్బోర్న్ నుండి వచ్చిన తింతి వస్త్రమానున తెలుపుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

గోరిజానుండి యిట్లు తండ్రివచ్చుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా చక్రవర్తి ఒకనదిని చాటునపుడు మరణింపవలసిన చాడై బ్రతికినవాడయ్యెను. రాజుగారు మోటారుకారుమోదిననుండి వచ్చుచుండిరి. మోటారు చుట్టూ నేలనిలబోయెను ఒక సేవకుడును, సైనికుడొకడును గలసి రాజుగారిని మోసకొనిపోవుచు ఆకస్మికముగ నేటిలోబడిరి. ప్రవాహము వారిని చాల దూరమువరకు గొనిపోయెను. ప్లేయర్ యువరాజుగారు ఏటిలోనికి దుమికి చక్రవర్తిగారి ప్రాణమును గాపాడిరి.

ఆస్ట్రేలియాలోని సాంఘికవాదులు

సంధి తీర్మానము

లండను, నవంబరు 13:— విడువనా నగరమున యాబది వేలమంది సాంఘికవాదులు సమావేశమైరి. బెల్లియము రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమున కనుకతించుచు, రాష్ట్రమును సుపరింపవలెనను నాశ ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ దొరతనములవారు ఏడియేడల సంధి లభ్యమగునని సభలో తీర్మానింపబడెను.

శిథి

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

శిథి నవంబరు 14:— హిందూదేశవంత్రాగా క్రికెండ్రి తంత్రవాడైన రాజప్రతినిధిగారి కంకిరి - స్థాంద్యు సంధి ప్రధానపంక్తిని చుల నెదిరించి విడిటి పువారు మరి కొంచెము ముందున కరిగిరి. శత్రువులు మహాభయంకరముగ ప్రతియుద్ధముల మొనరించి ఆక్రామితప్రదేశముల గొన్నిటిని స్వాధీనపరచుకొనగలిగిరి. జయించుకొనిన ప్రదేశమున బ్రతిపూవారు బలవత్తరము గావించుకొనిరి. బ్రూజిగు వైమానికాలయములనివాస ముకొన్ని ప్రదేశముల నివాస బ్రతిపూవైమానికులు చాడుల నొనరించిరి. శ్వేతు ప్రాంతమునందును, లోరెయనునందును శత్రువు తెదిరింపగా పరామివారు వారిని వెనుకకు తరిమివైచిరి.

ఇటలీయును లటులనే కొంతసేపటివరకును వెనుకకు పోయి పయనినది యొప్పున దృఢముగ నిలిచిరి. ఈలాన శత్రువులు పర్వతప్రదేశములనుండి లోనికి పోచి బెల్లియను పట్టుకొని ప్రస్తుతము పయనికి పర్వతలకులమన్న ఫెడ్రెడ్డునున్నారు. ఏషియాగోకు తూర్పుననున్న ఏషియాగోపీతభూమిని తీవ్రమగుపోరాటము జరుగుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా తీరీతిని వెన్నెనువరకు వ్యాపించియుండు ఎయేవిపంక్తి నాక్రమించుకొన భయపెట్టుచున్నారు.

పేలస్టీనులో బ్రెటిషువారింకను ముందున కనుగుచునే యున్నారు. తురుష్కులిప్పుడు హిందూ మొలుబడినల నాక్రమించు నూననంతక్షపంక్తిని జేరిరి. బ్రెటిషు దళములు ఆస్కాలోనునుబట్టుకొని ఏప్రెక్షనకు తూర్పున పడిమై శ్వమారమందున్న ఎట్టిసేవకు ముందున కరిగిరి. అనేకమంది వైదీలను తుపాకులను పట్టుబడినవి.

పెట్రోగ్రాడునందలి శిథి ఇంకను “అగర్బ్యోచక్రము” గున్నది. జర్మనపక్షపాతులచే నారంభింపబడిన నూతన విప్లవోద్యమము స్థిరముగ నుండలేదనటకు తగినమాటలు గల్గించుచున్నవి. రుద్రుడు మితవాదులు మొట్టి విప్లవోద్యమమును చేతమును గాపాడ బూనుకొనుచున్నారు.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

Street Fighting in Petrograd.
Cadets Plucky Fight.

LONDON, November 14.
Fighting occurred in the streets of Petrograd over the week-end between members of the Officers' Training Corps and the Extreme Left, who besieged the barracks, one of which was stormed after a fierce struggle and the bodies of the Cadets were thrown from the window. A motor car conveying a party of Cadets was held up by snipers in the street. The Cadets put up a plucky fight, but were finally overwhelmed. The occupants of the car were bayoneted and trampled into a formless mass.

Bloody Struggle for Petrograd.
Maximalists Completely Defeated.

LONDON, November 14.
A telegram of yesterday's date from Stockholm says: It is reported there that a foreign legation has received a dispatch from Petrograd reporting a bloody struggle on Monday between M. Kerensky's troops and the Bolsheviks (Maximalists) raving the way to Petrograd. M. Kerensky is reported to have been victorious.

Chaos in the Capital.

Extremist Atrocities and Excesses.

Telegrams from Petrograd indicate continued chaos. The Extreme Left consists of the Red Guard and the sailors, supported by thousands of armed factory hands, who are committing all descriptions of atrocities and excesses. The correspondent inspected the Winter Palace which has been sacked.

The Bolsheviks arrested hundreds of women-soldiers, preparing to extend the peace and handed them over to militias and drunken soldiers. They then pillaged the palace and created indescribable confusion, slashed the pictures, shattered valuable things, and ripped up upholstery. Fortunately, the Provisional Government had previously removed the principal art treasures.

Arrival of Kerensky's Troops.

A later telegram from Copenhagen states that M. Kerensky's troops have taken possession of part of Petrograd particularly the Nevski Prospekt. The Bolsheviks are making refuge in their headquarters.

Travellers Confirm Reports.

LONDON, November 14.
A telegram of today's date from Copenhagen says: Travellers who have arrived at Napierland from Russia confirm the report that M. Kerensky has completely defeated the Maximalists.

M. Kerensky and Generals Kadulin and Korniloff have formed a triumvirate in Petrograd where a new government has been formed. All Ministers of the Kerensky Cabinet, except two, have been liberated. It is reported that Lenin has been captured.

Kerensky Success Contradicted.
Maximalists Obtain Complete Victory.

LONDON, November 14.
A wireless Russian communique says: After bitter fighting yesterday, near Frankof, the revolutionary army completely defeated the counter-revolutionary forces of M. Kerensky and General Korniloff.

Gen. Mouraviev, commanding the forces opposing M. Kerensky, after announcing the latter's defeat, ordered measures for the capture of M. Kerensky and forbids similar adventures which are endangering the revolution.

General Trankov has issued the following proclamation: History will record that, during the night of November the 12th, M. Kerensky's attempt to move counter-revolutionary forces against the Capital received a decisive reply. M. Kerensky is retreating, and we are taking advantage of his confusion and soldiers and workmen of Petrograd know how to impose and will impose with arms the will and power of the democracy. The bourgeoisie endeavoured to separate the army from the revolution. M. Kerensky attempted to break it by the violence of Outskendov. Both efforts have failed.

Scarcity of Food.
A Most Serious Situation.

LONDON, November 14.
STOCKHOLM.—It is reported from Napierland that Petrograd on the 14th instant had only four days' supply of bread while Finland is breadless. Soldiers have seized fifty-one wagons of bread bound for Finland. There is only a week's supply of corn on the northern front.

Baseless Reports.

The reports of German landing on Aaland Island and the Finnish coast appear to be baseless.

German Eastern Army Going to Italy.

German Fraternising with Russians.
Marked Effect on Technical Situation.

LONDON, November 14.
The political situation in Russia has rendered it possible for the enemy to detach important contingents from the east to Italy. A powerful drive proceeded by systematic attempts to undermine the moral of the Italians with a view to breaking down resistance clearly reveals the present methods of the Germans. Instead of attacking Russia the enemy is following his efforts to irritate. The present extremist outbreaks will probably have marked influence on the general strategy of war which we must be prepared to meet.

Italy

Italians Inflict
Severe Losses on the Enemy.

LONDON, November 14.
The Wireless Italian official communique says:—We repulsed a strong attack on Asiago plateau after a desperate struggle inflicting serious losses. We captured enemy detachment westward of Asiago releasing some of our men. Enemy is in contact with our lines from Brenta to the Lower Piave. Enemy by means of large boats crossed the Piave establishing bridgehead at Zenson. We counter-attacked repulsing enemy towards the river bank.

Four German Armies Marching on
Italy.

Enemy Reserves Constantly Increasing

LONDON, November 14.
Wiring on Monday evening Reuter's correspondent at the Italian headquarters said:—Troops occupying Carnia and Cadore have succeeded in retiring with small losses and rejoined the main army whose new line runs from the sea to the slopes of the Alps. It thence follows the slopes in Assens Brenta river and Traveldes Susana valley, its total length being fifty miles and against an enemy who is now directing four armies. The Southernmost is commanded by Von Bulow, next to the north is Boroovic's army, Krobotin is commanding in Cadore while Hostendorf is endeavouring to break through in the Trentino. All depends on the amount of pressure the enemy is able to exercise. It is stated that the enemy reserves hereabouts are imposing and constantly increasing.

Women Violated, Children Mutilated.

Germans are repeating other acts committed in Belgium sacking and burning property, violating women, mutilating children and spreading terror everywhere.

Severe Storms and Floods.
Story of the Fighting at Gallio

LONDON, November 14.
Wiring yesterday Reuter's correspondent at the Italian headquarters said:—Rain is coming down like a second deluge filling canals and ditches and washing out roads, while rivers, practically non-existent a fortnight ago, are now a mile wide. Snow is falling thickly on the mountains accompanied by wind storms and great cold. Taking advantage of the atmospheric conditions, the enemy surprised Gallio, north-east of the Asiago Plateau in the Sette Comuni. The Austrians evidently planned from Gallio to command the region south of Asiago. But the Italian infantry attacked the position, despite a hurricane of wind and snow, and reached the village recovering the position. Fighting took place from house to house and desperate hand-to-hand encounters occurred, the ground being covered with enemy corpses. All attempts of the Austrians to debouch along the Val Sugana, or through the Sette Comuni, and the valleys leading to Vicenza and Padua have so far been completely frustrated.

Italian View of the Situation

A high Italian military authority, in an interview with Reuter's representative, pointed out that the Italian line is now only one-third of its length before the offensive, while the enemy's communications are becoming daily longer and more dangerous. The Italians are now holding the strong line which General Cadorna meant to hold in case of retreat. The situation at Asiago is unclear. The town itself is unimportant and the Italians still hold the hills to the south which are valuable for defence.

Germans Placing Children Before Them
To Prevent Italian Attacks.

LONDON, November 14.
ROME. It is reported from the front that Germans are tying prisoners and men women and children in a line between them and the Italian army hoping by this means to prevent Italians from attacking. Heart-rending scenes have been witnessed.

Great Britain

Premier's Speech on Unity.

Mr. Asquith Desires a Statement
Considerable Controversy Created.

LONDON, November 14.
In the House of Commons to-day, Mr. Asquith asked if Mr. Lloyd George would be present to-morrow, as he wished to ask him when he would be prepared to make a statement regarding the very serious matters dealt with in his speech in Paris. (Cheers) Mr. Bonar Law replied that Mr. Lloyd George would be present to-morrow.

The Premier's speech in Paris has created considerable controversy, the political aspect of which was reflected in Mr. Asquith's question in the House of Commons, which may lead to an important debate.

The "TIMES" is of opinion that the speech has opened floodgates to torrents of expert criticism and the "WESTMINSTER GAZETTE" says:—Beware of any soldier or statesman who supposes everything that is wrong is due to the blundering of somebody else.

The Supreme War Council.

Mr. Asquith's Question.

LONDON, November 14.
In the House of Commons to-day, amid cheers, Mr. Asquith asked what were the functions of the proposed Inter Allied Council particularly of its military staff?

Whether it was proposed that the Council should have power to interfere with and override the opinion of the General Staff at Home or of the Commander-in-Chief in the field on matters of strategy; whether the military staff of the Council would have its own Intelligence and Operations Departments, Whether the ultimate decision regarding the distribution and movement of armies would rest with the Council or with the Governments represented on it, and whether there would be an opportunity to discuss the proposed arrangements and Mr. Lloyd George's statements in connection with it?

THE PREMIER'S REPLY

Mr. Lloyd George replying proceeded to read the terms of the Franco-Italian-British agreement creating an Allied Supreme War Council. The first clause states that the Council will be composed of the Prime Minister and a member of the Government of each Great Power whose armies are fighting on the western front. The extension of the Council's scope to other fronts is reserved for discussion with the Great Power concerned. The second clause says the Council's mission is to watch over the general conduct of war, prepare recommendations for Government decision and to keep itself informed of their execution and report thereon to their respective Governments. The General Staff and military commands of the Armies of each power will remain responsible to their respective Governments. General war plans drawn up by competent military authorities are submitted to the Supreme War Council which under the high authority of the Government ensures their concordance and submits any necessary changes. Each power delegates to the Supreme War Council one permanent military representative whose exclusive function is technically to advise the Council. Military representatives will receive from Government and competent military authorities of their country all proposals, information and documents relating to the conduct of war. The Military Representative will watch the daily situation of forces means of every sort of which the allied and enemy armies dispose. The War Council will meet normally at Versailles at least once a month and might meet at other agreed places according to circumstances. The permanent military representatives and their staffs have been established at Versailles. Mr. Lloyd George said "From the foregoing it is clear that the Council will have no executive power and final decisions on matters of strategy and distribution, in the movement of various armies in the field will rest with the allied governments. There will be no operations departments attached to the Council. The allies object has been to establish a Central body who will continuously survey the field of operations as a whole by the light of information derived from all fronts all governments and staffs and co-ordinate plans prepared by a General Staffs and if necessary make its own proposals for the better conduct of war."

Government proposed to set aside the 19th inst for a discussion of the subject also of the Paris speech.

From a mass of comment in the French press on Mr. Lloyd George's speech which is mostly favourable one definite note emerges that unity of command is what is mainly needed.

Inconclusive Peace

Or War Till 1920?

Sir Geddes Speech.

LONDON, November 14.
Speaking at Plymouth Sir Auckland Geddes said that nobody wanted war to drift to 1920 but that or inconclusive peace would be the result unless we all pulled ourselves together for a most mighty effort in our history. We could meet all demands provided that everybody put his shoulder to the national wheel. After appealing for ten thousand men to build aerodromes and other Government work and further ten thousand women for auxiliary services Sir A. Geddes hinted at a further coming out of civilians.

UNITY OF FRONT

American View.

LONDON, November 14.
Mr. Lloyd George's tribute in Paris yesterday together with other leaders' recent tributes in reward to the unique value and insight of the United States' views of strategical problems enhances the interests of American War Secretary's weekly review which this week contains the following passage:—"The close inter-relation of events on all fronts cannot be too frequently emphasised."

Indian Mails Once a Fortnight.

LONDON, November 14.
The Post Office announces that the Indian mails will be despatched fortnightly beginning this week. No information can be given regarding the dates of posting.

Comrades of the Great War

A New Association.

LONDON, November 13.
The inaugural meeting took place at Mansion House to-day of the movement known as "Comrades of Great War" the object of which is to promote the welfare of ex-soldiers and ex-sailors and their dependents. A letter from General Smuts was read expressing hope that sister organisations would spring up throughout the Empire and would all be affiliated into one great band of men, who having destroyed the autocratic militarism of Germany by their valour and self-sacrifice would foster those great ideals and be ever an example to rising generations.

Premiers Arrive in London

LONDON, November 14.
Mr. Lloyd George and M. Venizelos have arrived in London.

TELEGRAMS.

Lord Reading Arrives in England.

LONDON, November 14.
It is officially announced that Lord Reading has completed his mission in America and arrived in England.

Invasion of Britain.

Reply to a Question.

LONDON, November 14.
Replying to Mr. Lynch in the House of Commons Mr. Bonar Law said that the War Cabinet had considered all possibilities of invasion of Britain and had every confidence in Lord French.

Cotton Weavers Demand 40 Percent Advance in Wages.

Proposed Reduction in Spindleage.

LONDON, November 14.
Two Hundred Thousand cotton weavers are applying for forty per cent advance of wages. Owing to shortage of freight the Cotton Control Board has decided to reduce spindleage on American cotton to sixty percent from 19th instant except in case of firms having written instructions from Government. The order does not apply to Egyptian or sea island cotton spindles. Further reduction will be necessary unless freight situation materially improves.

America

Foreign Owned Food.

Government Negotiating Purchase.

LONDON, November 14.
WASHINGTON: The Food Administration is negotiating with foreign owners of foodstuffs stored in New York, with a view to their purchase for the American market. The stuffs include a million bushels of oats consigned to Holland, but it is suggested that they are really destined for the German cavalry.

Germany

Belgium, the Real Issue.

Admiral Tirpitz's Declaration.

LONDON, November 14.
AMSTERDAM.—Speaking at Munich, Admiral Tirpitz declared that the question whether Germany or Britain should become the protector of Belgium would be the decisive issue of the war and Germany's future. A mistaken solution of the Belgian problem would stunt German exports and degrade Germany to the position of a bond-slave of England and America. Germany's military security lay in Belgium. This was the only way to secure compensation for her enormous economic losses. Paper treaties would safeguard nothing. Germany could force Britain to recognise her protectorate over Belgium as she could hold out longer.

General

Austrian Socialists & Peace.

An Imperial Demonstration.

LONDON, November 14.
A demonstration of fifty thousand Socialists in Vienna passed a resolution expressing the opinion that the war could be ended if the Austrians and the Germans disavowed a desire for territorial acquisitions and assured the complete independence of Belgium.

Palestine Front

12,000 Turkish Losses at Gaza.

LONDON, November 14.
Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters wiring on 14th inst. said: British troops reached Wadyaukeri today made a brief stand on Ridge north of Beitduras checking our advance, but the Scottish troops dislodged the enemy by a bayonet charge. The booty captured by the Australians is important. It includes a number of Longrange Austrian guns which were troublesome. At Gaza the Turkish losses in the present operations are estimated at twelve thousand including prisoners and wounded.

BRITISH SUCCESSSES IN PALESTINE.

Explained Away by Germans.

LONDON, November 14.
AMSTERDAM.—The Semi-Official "NORDEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG" emphatically describes the Turkish retreat in Palestine as another application of Hindenburg's plying tactics to which we owe so many successes of the past year. The Turks have merely retreated in the direction of their main forces at Damascus.

British Success in Palestine.

Growing in Importance and Magnitude.

LONDON, November 14.
Reuter's correspondent at the Egyptian Headquarters, wiring on November 10th, says: Every day adds to the magnitude and importance of our success on this front, and every hour adds to the toll of our captures, while our pursuit has already carried us nearly thirty miles north of Gaza. The only place where the enemy showed stubbornness or heroism was north of the Wadi Hese, where he delivered six determined counter attacks against the Scottish troops, who were driven back slightly on the 11th, but recovered trench shortly afterwards, the Turks being forced back after suffering considerable loss. The Imperial Service Cavalry also had a sharp brush after driving the enemy from Beitduras. The latter made a

desperate effort to get away a long naval-gun, but both crew and team were shot down and the gun was captured as well as twenty-two prisoners. Although the main body of the Turks retired due north, smaller parties, like a convoy of partridges, scattered in various directions, these are being gradually rounded up.

Western Front

Marshal Haig's Communique.

LONDON, November 14.
Marshal Haig's communique to-night reports increased enemy artillery activity throughout the day at a number of points on the Ypres battle-front especially in the neighbourhood of Passchendaele. Our aeroplanes on Monday machine-gunned many ground targets and bombed various centres of hostile activity. Enemy's machines dropped few bombs on our side of the line. We brought down one enemy machine and drove down five. Two of ours have not returned.

LONDON, November 14.
The Admiralty says: the Air Service carried yesterday numerous patrols and took part in several engagements in which one enemy machine was destroyed and three were driven down out of control. We bombed Houttaye Aerodrome obtaining direct hits on sheds. All our machines returned.

LONDON, November 14.
Last night's French communique said that enemy vigorously opposed our guns and bombarded our lines in Champagne in the region of the heights and at some points in Argonne.

LONDON, November 14.
The Admiralty says: the Air Service carried yesterday numerous patrols and took part in several engagements in which one enemy machine was destroyed and three were driven down out of control. We bombed Houttaye Aerodrome obtaining direct hits on sheds. All our machines returned.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

Delhi

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 11.
H. E. the Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State for India dated the 13th instant.

The British have again attacked and made still further progress on the ridge dominating the plain of Flanders. The enemy fiercely counter-attacked and succeeded in regaining some of the more advanced positions captured. The British consolidated the ground won. The British aircraft carried out bombing attacks on Bruges docks and other points. The French repulsed two attacks one in the Verdun region and the other in Lorraine.

The Italians have continued their retirement and taken up the position on the river Piave. The enemy meanwhile pressing down through mountains has captured Belluno and pushing on are now before Feltrina on the western bank of the Piave in its upper course. Very severe fighting is also taking place on the Asiago plateau to the east of Asiago and the Austro-Germans are thus seriously threatening the flank of the Pivo line covering Venice.

The British advance in Palestine continues and Turkish army has retreated to the new line of defence covering Hebron and Beit Jibrin. British troops have captured Ascalon and advanced along the railway towards Eltineh 10 miles east of Ahdod. Large number of prisoners and many guns have been captured.

The position at Petrograd is still obscure but there are signs that counter revolution under Pro-German Lenin has not been able to establish itself and that moderate Russians are asserting themselves to save the revolution and the country.

Indian Cotton Committee.

Visit to Raipur.

DELHI, November 14.
The Indian Cotton Committee arrived at Raipur from Jaipur on the morning of the 9th. Immediately on arrival the committee motored out to the Agricultural show at Lalhandil where they met the Chief Commissioners of the Central Provinces. After inspecting the show and breakfasting with Mr. Clouston the Director of Agriculture, Central Provinces, they proceeded to the Agricultural farm at Chan Kuri 13 miles from Raipur, where they inspected the plots of Cambodia, Sendewahi and Rassa cotton, grown under irrigation. In the evening some members of the committee were present at the distribution of prizes at the Agricultural show by Lady Robertson. On the morning of the 10th the committee motored to Bandi 15 miles from Raipur, where they inspected plots of Cambodia cotton grown by ordinary cultivators. The committee left for Nagpur in the evening.

DELHI, November 13.
The following donations have already been promised to, or have been sent to Lady Chelmsford for "Our Day" The Nazam of Hyderabad one lakh, Maharaja Holkar of Indore half a lakh, Maharaja of Jaipur Rs. 25,000, Maharaja of Alwar Rs. 10,000, Begum of Bhopal Rs. 4,000.

Calcutta

The New All-India Zamindars' Association.

CALCUTTA, November 13.
A conference of Zamindars, landholders of all India, was held this evening at the Rooms of the British India Association with a view to consider and adopt a memorial to be submitted to the Secretary of State for India and the Viceroy, on behalf of the Zamindar community and also to form an All-India Zamindars Association to

safeguard and protect the political and other interests of the landed aristocracy. There was a large attendance of Zamindars from all parts of India. His Highness the Maharaja of Burdwan in proposing Maharaja of Dharbanga to the chair urged the necessity for the formation of a central Zamindari organisation to look after the Zamindar interests with headquarters at Simla and Delhi so that they may be in touch with the Imperial Government.

The Maharaja of Dharbanga in the course of his address referred to Mr. Montagu's visit and said that the air was full of reforms, proposals and demands. At such a time like this the community which was not sufficiently vocal is sure to be left behind, its interest unheeded and its claims overlooked. The landholders had the greatest stake in the country and although any legislative enactment was bound to affect them profoundly, they have practically no voice or almost a very ineffective voice in the shaping of legislation. It was hard indeed that this anomaly was not removed and the landed nobility admitted into legislative assemblies in sufficient strength to have a real hand in the laws enacted by the Government. The Maharaja also wanted adequate representation for the Zamindars in the local and District Boards and Municipalities.

On the motion of Maharaja Bahadur of Dinajpur, seconded by the Maharaja Bahadur of Vizianagaram and supported by the Raja of Burdwan and Sir Bardon and Sir Gangadhar Chitambar, it was resolved that a deputation headed by the Maharaja of Dharbanga should wait on the Secretary of State with a memorial. On the motion of the Maharaja Tagore seconded by Maharaja of Cossimbazar it was received to request Mr. Montagu and the Viceroy to be entertained at a dinner by the All-India Landholders.

On the motion of the Maharaja of Cossimbazar it was resolved to form an association called the Landholders Association of India to promote and safeguard the interests of the landholders of India with its permanent headquarters at the seat of the Imperial Government.

It is understood that in their scheme of reforms the Zamindars ask among other things the establishment of an Upper Chamber corresponding to the House of Lords both in the Imperial and Provincial Councils consisting of representatives of landed aristocracy, commercial classes, etc., asking for extension of permanent revenue settlement, exemption for Zamindars from the operations of the Arms Act, simultaneous examination in India, commissions in the army for the sons of Zamindars and adequate representation of the landed aristocracy in the various Councils of the Empire and the public bodies, in view of the great interest the Zamindars have in the country and the large contribution they make towards the revenue of the State.

CALCUTTA, November 14.

It is understood that there is to be inaugurated at the Calcutta Central Police Station at Lal Bazar a police museum on the lines of the institution at Scotland Yard containing records of many a crime. It will not be open to general public. Among the exhibits to be assembled in Calcutta will be bombs and fragments of bombs found in the recent political cases, revolvers and other specimens of anarchical activity in Bengal.

BENGAL COUNCIL.

Juvenile Smoking Bill.

No Cigarettes or Bidis should be sold to those under 21 years.

CALCUTTA, November 14.

At the next meeting of the Bengal Legislative Council to be held on Tuesday next the Bengal Juvenile Smoking Bill will be moved. The following is the statement of objects and reasons:—The object of the bill is to discourage cigarette smoking amongst juveniles. The evil effects of smoking on the health of the young is well known. According to medical experts cigarette smoking is responsible for many diseases. Legislation against juvenile smoking has been undertaken in many American states, British colonies, in some Indian states and in the United Kingdom. There is a similar bill before the Punjab Legislative Council. The following are the important provisions:—No person shall sell or give to a person apparently under the age of 21 years cigarettes, bidis, cigars, pipes or cigarette papers whether for his own use or not. If any person contravenes the provisions of sub-section he shall be liable on summary conviction before a Magistrate to a fine not exceeding ten rupees and in the case of a second offence to a fine of not exceeding Rs. 20 and in the case of a subsequent offence to a fine not exceeding fifty rupees. It shall be the duty of a police officer a member of the preventive service, an officer of the society for the prevention of cruelty to animals and a teacher of an educational institution to seize any cigarettes, bidis, cigars, pipes or cigarette papers in the possession of any person apparently under the age of 21 years whom he finds smoking in any street or public place and any article so seized shall be disposed of in such a manner as the immediate superior of the person seizing them may direct.

Calcutta University Commission.

Sittings Commenced

CALCUTTA, November 14.

The Calcutta University Commission commenced its sittings yesterday all the members being present. The Commission have been discussing and preparing a list of questions. It is understood that this will take about a week. The list of witnesses to be called by the Commission is not yet finally settled and it will be some days before the Commission actually starts the examination of witnesses. In the meantime it is understood that the Commissioners will visit colleges here and study the conditions prevailing in the Calcutta University. It is understood that the Commission had some informal interviews with educational experts at Bombay and Allahabad among whom were Sir Sander Lal, Vice-Chancellor of Allahabad University, and Sir Rama-krishna Bahadur.

TELEGRAMS.

The Calcutta Port Police are going now to be equipped with two up to date motor launches for patrolling the Hooghly. Both the launches are being built locally of which one has just been completed and the other will be ready in a few days.

Bombay

A Sanitarium for Bombay.
Generous Gift by W. I. T. C.

BOMBAY, November 14.
A determined effort is afoot to establish a sanitarium for Bombay phthisis patients in or near the city in connection with the excellent work done by the King George the V. Anti Tuberculosis League. This organisation had been working for five years and done an enormous amount of work but progress is now stopped for want of a sanitarium. The committee lately addressed to the Western India Turf Club an appeal for financial help and at the meeting of the Club last night the Chairman moved that a donation of Rs. 2 lakhs be given. He reminded the members that the Turf Club had during the war already given over one hundred thousand pounds sterling to the war and to charity (over fifteen lakhs of rupees). Nearly the whole of this money had come from Bombay as during the Poona races on one occasion when the race special trains did not run there was a loss to the club on that day's racing instead of a profit. He thought it was the opinion of some members that while the Club should still continue to contribute largely to war relief and charity it would be wise to devote a large amount to some substantial and permanent institution which is likely to prove of lasting benefit to the relatives, children and employees of those who contribute to the profits of the club. The population of Bombay at the present moment must be over twelve lakhs. Nine lakhs of these belong to classes who cannot afford proper medical treatment. The meeting unanimously voted in favour of the proposition. The sanitarium to be called the Western India Turf Club Sanitarium and the Club is to be represented by three members on the Board of management of the institution.

Rs. 2,25,000 for Bose's Institute.

BOMBAY, November 6.
Another princely contribution from Bombay has been made towards the sum of Rupees fifteen lakhs required for the establishment of Sir Jagadish Chandra Bose's research institute in Calcutta. Mr. Mulraj Khatau, the well-known millowner and merchant prince of Bombay has made a gift of exchequer bonds of Rs. 2,25,000 sterling amounting to rupees two and quarter lakhs to Dr. Bose for the establishment of the research institute.

Indian Emigration. Gujarat Sabha's Views.

BOMBAY, November 14.
A memorandum from the Gujarat Sabha to the Secretary for the Department of Commerce and Industry, states that the Gujarat Sabha has duly considered the report of the Interdepartmental Committee on colonial emigration recently published and has examined the scheme therein set forth. In the humble opinion of the committee the scheme, if enforced, is bound to degenerate into the system of indenture. It contains in it all the elements that go to make that system. The committee of the Sabha has come to the conclusion that it is not possible to devise a scheme of state-aided emigration that would be free from the indenture taint. The committee of the Sabha therefore respectfully suggest that the scheme should not be adopted, that there should be no state-aided or state-regulated emigration to the colonies and that the emigration to colonies should be free and at the expense and risk of those who intend to emigrate.

Education in Bombay.

BOMBAY, November 14.
At the instance of the Bombay Corporation the Municipal Schools Committee have prepared a scheme for the introduction of free and compulsory primary Education in Bombay City, laying down a programme for ten years at the end of which free and compulsory primary education will be fully realised, though the Schools Committee believe that when the scheme is in operation it will be found feasible to accomplish the object in a much shorter period. The cost under the scheme is estimated at Rs. 24 lakhs per annum, Rs. 18 lakhs and 60 thousand per annum whereof will be the cost reached under the ten years programme. The Schools Committee consider that the Government should pay one third of the increased cost over this amount from year to year under the scheme submitted.

United Provinces

Signallers' Strike at Fyzabad.

Men Resume Work on Settlement.

LUCKNOW, November 14.
A strike of Signallers of the O. & R. Ry., occurred yesterday at Fyzabad and one or two other stations in that district. The men went out without warning and without giving time for consideration of their cases. Matters were however settled and work is going on satisfactorily.

Curious Point in a Murder Case.

Question of Privilege for Member of I. D. F.

LUCKNOW, November 14.
The "Indian Daily Telegraph" writes: - In a case pending before the District and Sessions Judge at Jhansi in which Mr. Myas has been accused of murder, a curious point has arisen with regard to his nationality. The

matter is pending before the Sessions Judge and we reserve comment on the case, but the question whether a member of the Indian Defence Force (European Section) is "prima facie" entitled to be tried as a European British subject is a general one. It seems to us highly undesirable that there should be any difference of opinion on this subject and we draw the attention of the Government to the necessity for passing suitable orders on the matter so that it may be put beyond doubt. If the members of the Indian Defence Force take up the responsibilities of European British subjects, they should be entitled to their privileges.

Behar

Newspaper Correspondent's Apology. Charges Withdrawn Against Him.

ARRAH, November 14.
Charge against A. K. Bannerjee correspondent of the "A. B. Patrika" and "Bengalee" of circulating false reports regarding Shahabad disturbances was withdrawn to-day upon the accused making an unqualified apology admitting the falsity of his statements and undertaking not to send further press messages and to leave Behar.
The accused was thereupon discharged.

Central Provinces

C. P. Legislative Council An Election

NAGPUR, November 13.
The non-official members of the Legislative Council have elected Mr. Khaparde to the Imperial Council by eight votes, Mr. Dadabhai receiving six.

BRIEF TELEGRAM.

RANGOON, November 14.
Representation is to be made to Mr. Montagu by delegates appointed to visit India on behalf of the Burma Youths Temperance League, Henzada on the following matters:—(1) Burma may be raised to the status Governorship and elective system of appointment to Legislative Council be extensively applied; a uniform education code be established in the province.

మాంటాగూగారి విజ్ఞప్తులు

— (o) —

సంతకముల పట్టికలు

డిశంబరు 16-వ తేదీన ప్రతిగ్రామమునను సభలు జరుపుట.

చెన్నరాజధానిలోని వివిధమండలములలో చేయించబడిన సంతకముల పట్టికలోని సుపూర్ణ వివరములు.

తంజావూరు 98,474; ఉత్తర ఆర్కాడు 60,739;

మధుర 42,267; మలబారు 41,724; కోయంబూర్ 38,526

తిరుచనాపల్లి 37,075; దక్షిణ కన్నడము 36,480;

దక్షిణ ఆర్కాడు 34,262; కృష్ణ 34,040; చెన్నపురి

24,989; నేలము 24,805; చిత్తూరు 24,528; చెంగల్పట్టు

24,208; గోదావరి 23,777; గుంటూరు 23,497;

తిరువల్వేలి-22,266; నెల్లూరు-19,740; రామనాడు-19,548;

గంజాము- 12,827; కడప- 10,583; బళ్లారి- 6,600;

అనంతపురము-5,466; కర్నూలు- 4,833; విశాఖపట్టణము-

4,280; నీలగిరి- 268; సంస్థానములు-126; కరకపురము

ఆంధ్రులు (బంగాళము)-118; గుజరాతీ సభవారిచే

పంపబడిన పుస్తకములపై చెన్నపురిలో నుమారు 1000 మంది

గుజరాతీ భాషియు వర్ణముల వారిచే సంతకములను చేయించి

ఆపుస్తకములను గుజరాతీ సభవారికి పంపి

తిమి. మొత్తము సంతకములు 6,76,076 పని అక్టోబరు నెల

రెండవవారమున ప్రారంభింపబడిన నవంబరు నెల మొదటివార

ముతోడనే ముగింపబడినది. ఇంత స్వల్పకాలములో నిన్ని

సంతకములు చేయింపబడుట ప్రశంసనీయును.

మహాత్మ గాంధీగారిచేసిన మొదటి మాచనను మన

మిట్టనుసరించితిమి. రెండవమాచనను గూడ ముఖ్యముగా నను

సరింపకలెను. డిశంబరు నెల 16-వతేదీన ప్రతిగ్రామమునను సభ

లు జరిపి కాంగ్రెసులీరు విధానముల నామోదించుచు ఇండియా

మంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లకు తంతివార్తల సంపాదనను. గాన నీ

రాజధానియందు వందలాదిగాగల హోమురాలు సంఘము లీ

మాచనను మరువక ఆనాడు తమ గ్రామములయందే గాక పరి

సరగ్రామములందు గూడ సభలు జరిపి అప్పటికి చెన్నపురి

యందును రాజప్రతినిధి ఇండియామంత్రిగార్లకు తంతివార్తల

సంపాదన గాక యని కోరెనను అని చెన్నపురి హోమురాలు

లీగుసహాయకార్యదర్శి కే. సంజీవకామతు గారు వ్రాసి.

నూతన వైసుఫాన్సెలరుకు నియమించుట.

హోర్ వాసు వెయరు.

ఆమ్స్టర్డాము, నవంబరు 13.- హోర్ వాసు వెయరు వైసుఫాన్సెలరుకు నియమింపబడినది తెలిసినది ఆంగ్లార్ వర్ణమువారు తెలిపినట్లు సరియైనట్లు.

రైతుల సభ.

వి. ఆర్. వెంగుస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతన ముదిగుబ్బలలో నిన్ను (తంతివార్త) 12వ తేదీ చెన్నపురిముగలదు. తంతివార్త నిన్న సాయంత్రము మాకార్యాలయమునకు చేరినదిగాన నిన్నవన 11వ తేదీన సభజరిగినదని యూపీఎఫ వలసినది.) వెనుకొండ ధర్మవరము కదిరి లాల్ గారి రైతులసభ జరిగినది. మండల ప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. ప్రారంభమున వందేమాతరగీతమును శివశంకరము పిళ్ళగారు గానముచేసిరి. దోంగలు వేంకటరెడ్డి పాముమర్రి బయ్యపరెడ్డిగార్లు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగిరి. మండలములోని వ్యవసాయవశ్యకతలను గూర్చి అధ్యక్షులు ముచ్చటించి నవీనసాధనములపై రైతులు బహుమోగించుకొనవలె ననిరి. దక్షిణహిందూదేశమున అన్ని సంఘముల యందును సాంఘిక రాజకీయవిషయాలపై యదయించుట శాస్త్రసమముగాని జాతివర్గవైషమ్యమునకు హేతుభూతమున ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్య వాంఛ అనుచితమనిరి. మిత్రమండలికి విజయము కలుగవలెనని కోరుటకును మాంచేరు గారికి స్వాగతవార్త సంతృప్తులను కాంగ్రెసు లీగు విధానముల నామోదించుటకును హులుతున్న లేబరు కాన్ఫెరెన్సువారు ప్రకటించిన భారతదేశాభిమానమునకు వందనములను తెలుపుచు తంతివార్త సంతృప్తులను తీర్మానింపబడినది. హోమురాలు అవశ్యకతను గూర్చి కేవల రైతుగారును శంకరరైతుగారును ఉపన్యసింపిరి. సహకారసంఘములందు రైతు లభికులగుతల్లి వహింపవలెనని నారాయణరైతుగారు హెచ్చరించిరి. రెడ్డు అభిప్రాయ భేదములను మానుకొని యిట్టిమహాసభను నిర్విఘ్నముగ జరుపగలిగినందులకు ప్రశంసనీయులు (తంతివార్త).

కర్నూలు బ్రాహ్మణేతరుల సభ.

ఈ నెల 11 వ తేదీన కర్నూలులో నొక బ్రాహ్మణేతరసభ జరుపబడినది. సి. వి. కృష్ణారావు నాయుడు బి. ఏ. వి. ఎల్, గారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

కాంగ్రెసు మహాజనసభ, మునిసిపల్ లీగులవారి కాన్ఫ్రెస్సులపై సంగ్రహించిన విధానములను ఈసభవారు బలపఱచుచున్నారనియు, చెన్నరాజధానిసంఘ కాళాసంఘమును కర్నూలులో ఏర్పరుచుటకు సభవారిచే తీర్మానింపబడినది.

కాళాసంఘమునకు సి. వి. కృష్ణారావు నాయుడు బి. ఏ. వి. ఎల్, గారు అధ్యక్షులుగను, కె. అచ్యయ్య సెట్టి గారు కార్యదర్శులుగను. సి. వి. రంగారెడ్డి బి. ఏ. వి. ఎల్, బాండ్లరు బి. బాపయ్యరెడ్డి వై. వి. శేషయ్యసెట్టి కె. ఇల్లరెడ్డి, పొల్లల లక్ష్మయ్య, సాఫు. వెంకటరావు, నరసింహస్వామి సెట్టిగార్లు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులుగ నునియుండుటచే.

పాలెస్టీనులో బ్రిటిషువారు ముందున కేగుట.

లండను, నవంబరు 13.- ఈజిప్టునుండి అధికారవర్తము వారికి సులువుగానున్నది. జనరలు అల్లెస్పీగారి పురోగమము శనివారమునాడు కూడ జరిగినది. మా యెడమ భాగము ఆస్ట్రేండు సమీపమువరకును బోయినది. వాడీనురారు నున కుత్తరపుకాళాయందున్న పంక్తిని శత్రువుల వెనుకటిసైన్య మాక్రమించినది. వాడీనురారు వై మా వైమానికదళము బాంబులను విసరినది. మా ఆర్మీకదళము కుక్రవారమునాడు అయిదు తూటాలను ఎనిమిది పెద్ద ఫిరంగులను, 710 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనినది. యుద్ధభూమి 600 చదరపు మైళ్ల విస్తీర్ణముండుటచే, అచ్చట మావశమైన సామానుల జాబితా అసంపూర్ణముగ నున్నది. వారికిమైదూ, వర్షావృష్టమైన సైనికులు గురువారము నాడు హతీ వర్ష శత్రువులు గాల్చుచున్న గొప్ప శత్రువులను, మర ఫిరంగులను లక్ష్యము చేయక, మిగులధైర్య సాహసములతో శత్రువుల గవిని 12 ఫిరంగులను పట్టుకొని, అట్టియును ఫిరంగివాండ్రను కొందరిని చంపి కొందరిని గాయపఱచి 100 మంది ఖైదీలను వశపరచుకొనిరి.

ఆర్మీకదళము చేయు అద్భుతకార్యములు.

లండను, నవంబరు 13.- ఈజిప్టురంగమున నున్న రైటులవెతలకు 9 తేదీ నిట్లు తంతివార్త నంపియున్నాడు:— పలాయనముగనున్న టర్కీవారి మనసైనికులు ఆస్కెలాను, ఎల్ మెడ్జెలు వరకును కుక్రవారమునాడు తలెమిరి. అతి త్వరితముగ పలాయనముగనుటచే, టర్కీవారి రచ్చటినవాసులను వెంటగొని పోలేకపోయిరి. వీరందఱును మాసైనికులను మిగుల భక్తి యుతముగ నాహ్వానించిరి. ఆర్మీకదళము మేరిసున కుత్తరమున బోయి శత్రువుల వెనుకభాగమును పట్టుకొని, అనేక ఖైదీలను వశపరచుకొనినది. ఇక సౌకస్థలమున మన సైనికులు 6 ఫిరంగులను, 3 మరఫిరంగులను, 100 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి. చెడిపోయెను అనేకసామానులు మన వశమయినవి. వైమానికులు తమ పనులచేయుచు, మరఫిరంగుల మెచ్చురయులుచూడములపై బాంబులవేయుచున్నారని, ఎల్ మెడ్జెల్ పట్టణమును, ఎల్ టిలే అను రయులుబెగ్గెనను అట్టి పోతలీని బాధ్యులున్నారని.

సుకృతలక్ష్మీ విలాసనభ.

చంద్రహాసనాటకము.

ఈ నెల 18-న తేదీ సాయంకాలమున ఈ సభవారు చంద్రహాసనాటకమును ప్రదర్శించిరి. వీరు యవనికలు దుస్తులు మున్నగు సామగ్రిల నన్నిటిని అద్దెకు తెచ్చుకొనవలసిన అవస్థకు పాలు గానక క్రమేతరుల సిద్ధపరుచుకొని యుండుట చాల ప్రశంసనీయము. చెన్నపురి లో నాటకములను ప్రదర్శించు సంఘములు చాల గలవు గాని నాటకపరికరములను సమగ్రముగ సిద్ధపరుచుకొనిన సంఘములు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నవి. తక్కిన వారందరూ అద్దెకిచ్చువారిల నాశ్రయించుటయే గతమైయున్నది. దుస్తుల కొకరిని చీరల కొకరిని నగల కొకరిని తెరల కొకరిని చిల్లర సామగ్రిలకు పలువురిని ఆశ్రయించుటవలన ప్రదర్శనమునందు వెక్కిరింపులు గోచరించుట తటస్థమైయున్నది. ఈ సగరమున నాటకప్రదర్శనమనిన రు 800 లు మూటపట్టుకొనిన గాని జరుగుటలేదు. గ్రామాదులలో రు 800 లతో సగ్గ పరికరములను సమకూర్చుకొనిన నాటక సంఘము లేన్నియో గలవు. పది రూపాయలకు మించని వ్యయముతో వారు ప్రదర్శనములను జరుపుదురు. చెన్నపురిలోనట్లు గాదు. వ్యయ మపరిమిత మగుటచే వస్తుసామగ్రిని సమకూర్చుకొనుటకు ధనసౌకర్యము లభింప కున్నది. విచిత్రతలు వడ్డిని పుచ్చుకొనుచున్న నటులు ముఖమున దొకడుండేనా సామాన్య సంపాది గూడ నప్పుడే పప్పుభోజనము చేయుటకు సంసిద్ధుడగుచందమున విచిత్రతగా నడ్డెలను పుచ్చుకొనుచున్న అద్దెకిచ్చి వారు దొరకుచుండుటచే స్వంతసామగ్రిలను సిద్ధపరుచుకొనుటలో చాలమంది ఆశ్రద్ధచేయుచున్నారని చెప్పవచ్చును. కాని ఈ అద్దెలవలన చాలధనవ్యయ మగుచున్నదనుట నిశ్చయము. 5 నాటకములకిచ్చునట్లెవ్వరినో ముఖముగ మొకపెద్ద సమాజమునకు వలయునర్హులగుటను సిద్ధపరుచుకొనవచ్చును. సభ్యులలో ధనికులగు ఏమహానీయులైన బదులిచ్చి అద్దెకిచ్చు సామ్యులు ప్రతి నాటకమునకును బాకీతీర్మానముక్రింద తీసికొనుచుండిన వో సభకు సామగ్రిలు సమగ్రముగ లభించుటయు వ్యయము తగ్గుటయు ప్రదర్శనము లనకూలముగ నుండుటయు గూడ జరుగగలదు.

ఈసభవారి కిట్టివందలలు లేకుండుట చాల సంతోష ప్రదముగాని మదన కుంభీనసులు ధరించిన కృత్రిమశిరోజములు చాల వికారముగనుండి సహజ పౌండర్యమును గూడ చెడగొట్టిరి. స్త్రీపాత్రధారులు అందు ముఖ్యముగ చంపకావాసంతికలు ధరించిన చీరలేవీయును బాగుగా నుండలేదు. చంపకాపాత్రమునకు ముఖవర్ణముల నమర్చినవారు గొప్ప లోపములను చేసియుండుటచే ముద్దులొలుకుచుండవలసిన యా ముద్దయెమోము పెద్దరోగము వచ్చినదని మోముచందమున గాననై అసహ్యతను కలిగించినది. ఆ చీరయు నంగులకు మరింత తోడైనది. ఇందుల కాపాత్రధారిని నెపపెట్టుట న్యాయము గాదు గాని సభవారు తర్రవారులు కారణములు. వాసంతికాపాత్రధారి ఉత్తమనాయికాపాత్రధారణమునకీసుమంతయు నర్హుడుకాడని తోచుచున్నది. అతడొరంగులమున పదింబదిగ తమ్ములను చప్పరించుట మున్నగు వికారచేష్టలు కులటాపాత్రధారణార్హతను తెలుపుచు చేసినవి. అదిగాక మదనవాసంతికాపాత్రధారులుపాత్ర-మాతామహీసంబంధమునూ చించుచుండిరిగాని వర-వరవర్తి నీసంబంధమునూ చించియుండలేదు. ఏ కారణమునో మదనపాత్రధారి సభ్యులవారికింప జాలి యుండలేదు. చంపక మాలినీ పాత్రమును చాల సమర్థులగువారి కొసంగ దగినది. ఆ పాత్రమును ధరించిన యవకునకు వాసంతికాపాత్రము నొసంగిన వాసంతికా మదనలకు ఈడును జోడును తగియుండెడిది. వాసంతికా పాత్రధారికి పరిచారికాది వేషములనే గాని నాయికా పాత్రముల నొసంగ రాదు. చంద్రహాస పాత్రధారియందు గాంభీర్యము కొరంతగ కనబడినది. తీది ఏమియు గోచరించ లేదు. ఇతడేలాలో గిరజాలను ధరించ లేదు. ధరించి యుండిన ముఖము నందు కొంత మార్పు గోచరించి యుండును. ఈతనిని మే మేమియును గా ప్రశంసించజాలము. బాల మణి మంత పాత్రధారి 9 ఏడ్ల బాలుడైనపుడును చిన్న పిల్లవాడు దొరకనపుడును పసి పిల్లవాడు పలుకదగిన పలుకులను వదలుట సమంజసము. అట్లుగాక 9 ఏడ్ల బాలునిచే 'అత్తాతాతా' అనిపించుట హాస్యాస్పదముగ కనబడినది. వీర రంగాలంకారములను పురుషవేషధారుల వసనములను కడు మనోహరములు. మున్నెక

సారి ఒక సమాజమువారి నాటకమును ప్రదర్శించుటలో ఆకస్మికముగ తలపండిచారిన తలసాగ ను కుంభీననుడు కేల దీ యుట రాజసమునకు లోటుని యొక ప్రతికావర్తిక విచారించినది. మొన్న నీ సమాజమున కుంభీననుడు స్వయముగ నాసనములను ఒకసారిగాక రెండు సార్లు తెచ్చివేయుట కమలార చూచినపు డతడెంతటి యపరాధియగునో గదా యనిమేము తలంపవలసి వచ్చినది. కుండిన కుంతలాధిప పాత్రధారులు ఆ పాత్రముల కన్ని విధములను తగియున్నారు. సార్వభౌముడు సింహాసీతిని దిగ గూడదని తలంచుట ఆసమంజసము. అట్లకు పరమకట్టివేయబడిన. వాని చందమున నభినయించుట బాలినొప్పినది ఉన్నవారిలో ఏమయా కుంభీన స పాత్రధారులు పేర్కొనబడదగుదురు. ఏమయపాత్రధారికి సోకీల్యమును భావమును మొగమున గోచరింప జేయుటయును కొంతగ నుండెను. కుంభీన పాత్రధారికి భాషాసౌష్ఠ్యము చాల తక్కువగ కనబడినది. వస్తులను కలపొట్ల వదలి లేనిదొట్ల నలికించుట కర్ణకశోరము. చెన్నపురియందు సుప్రసిద్ధ పాత్రధారుల మనుకొను వారిలో పలువురి యుండి లోపము కనబడుచుండును. ఏది ఏమిట మనకు ఈ నాటకమును ప్రదర్శించినవారిలో పలువురంధ్రేతరులనియు ఇదియే ఆంధ్రనాటకప్రదర్శనమున ప్రథమప్రయత్న మనియు వినినపుడు వీరుప్రశంసా పాత్రులని యేమేమోహించుచున్నాము. వీరుతగినశ్రద్ధతో మున్ముందుసలక్షణభావతోడను పాత్రోచితహావభావ ప్రకటనముతోడను నాటకములను ప్రదర్శించురుగాక యని కోరెదము.

చెన్నపురి నుండి ట్టు కట్టు.

ప్రహ్లాద నాటకము.

ఈ నెల 10-న తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాల మీ సభవారు విజ్ఞోరియా పురమందిరమున ప్రహ్లాద నాటకము నాహ్లాదకరముగ ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శకులందరూ విద్యార్థులే యగుటచే పాత్రధారు లాయాపాత్రులను ధరించుటకు తగినవయోలక్షణములను గలిగియుండిరా లేదాయనుచివార మప్రస్తుతము. వారదుడును వారాయణుడును మొదటి ప్రహ్లాదుడును బాగుగాపాడిరి. లీలావతి పాత్రధారి స్వరూపాభినయములు క్లాభ్యములు గాని మాతృత్వపదవికి గాక ముగ్ధనాయికాపాత్రల కితడు బాగుగా నొప్పియుండు నని తోచినది. ఆతనిపాత్ర మానాడు మూసికొనిపోవుటచే గానసామర్థ్యము గ్రాహ్యము కాలేదు. ఆయ్యది ఆకస్మికమని మేము తలంచెదము. అట్లుగాక అది స్వతస్సిద్ధమేయైన గొప్ప కొరంతయే యగును. ఈ నాటకప్రదర్శనమున హిరణ్యకశ్యప పాత్రధారి ప్రథమ ప్రశంసకు పాత్రుడు. వేషధారణమున నతడెవ్వరికొనిన నేత్రాలంకారము త్రోధానుజీమమును చూపకపోవుటయే గాక సహజ శ్లేశశోభను గూడ వైచిత్ర్యమును కలిగించినది. భాషాసౌష్ఠ్యముగూడ కొంత కొరంతగా కనబడినది. యవనికాభ్యంతరకర్త రంగులమున ఆసనము పిరుంద సగము కనబడునట్లు కూర్చుండి పాత్రభాగమునందించుట ఏకిని గోచరము కాలేదని వారు తలంచుట పొరబాటు. అట్టి ఏర్పాటులు సమగ్రముగ చేయబడకున్న నాటి రాత్రియందునలేనే హాస్యాస్పదములుగ పరిణమించును. లక్ష్మీరంభావేషములను రెండిరి విరమించి యుండిన మేలుగ నుండి యుండును. పాత్రధారులకుపాత్రభాగము ముగియగనే ప్రేక్షకుమండలిమధ్యమునకు వచ్చి పెత్తనము చేయుట ప్రశంసనీయముగాదు. చాలమధుడని పేర్కొనబడిన కడపటి ప్రహ్లాదజేతమునో ప్రశంసనీయముగ పనిచేయలేదని (వాయుటకు చింతిలు చున్నాము. మధ్యమ ప్రహ్లాదుడు మధ్యరకమున పనిచేసెను. ఇంద్రాదిపాత్రలను ధరించినవారు గూడ యథోచితముగ పనిచేసిరి. వీరందరూ ప్రదర్శక కళాభివృద్ధికి శ్రద్ధతో పనిచేసి కీర్తికాములయ్యెదరుగాక యని కోరెదము.

10 వ పర్యాయము ఖయిదులోపడుట.

10 వ పర్యాయము ఖయిదులోపడుట:— బొంబాయిలో సాండునాథు కోడ్లములలోనున్న మహమ్మదు నైయూపు అనువాని తేయాకు దుకాణములోనికి గత గురువారమున కాలముంగొ అనునతడు పోయి తనకుకావలసిన ఫలహారములను తిని తినిన ఫలహారములకు సామ్యుచెల్లించి పిమ్మట ఒక రాగి పళ్లెమును చంకక్రింద నిమిడ్చికొని మెల్లగ సాపునుండి నడచుచుండెను. మహమ్మదు నైయూపు వానిని పట్టుకొని పోలీసువారికి ఒప్పగించెను. తా నిదినజుకు యిట్టి నేరములను 10 సార్లు గావించి తిక్షను పొందితి నని కాలముంగొ ఒప్పుకొనుటచే ఈ కేసునందు వానికి మేజిస్ట్రేటు గారు 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

యూరోపియనులు; సంస్కరణములు.

బొంబాయి హోమరులు కాళివారు ఆదివారము నాటిరాత్రి ఎం. ఏ. జిన్న గారి యాజమాన్యమున నొకసభ గావించిరి. ఆసభయమున జిన్న గారిట్లు పలికిరి:— కాతీయ సభా మహమ్మదీయ సంఘములు కోరిన సంస్కరణముల నెత్తిగియుండి యూరోపియను వర్తకులు ఇప్పుడు చెప్పుచున్న హేతువుల జెప్పించుదురు. సంస్కరణము లావశ్యకమని వారొప్పుకొందురు. కాని ఎట్టి సంస్కరణముల నీయ దగినదియు వారు చెప్పరు. వాటిజేయున వాంఛించు దెల్ల వర్తకము నంతను తమ స్వంతము చేయవలయుననియో తెలియతగును. కాని దానికి మన మంగీకరింప జాలము. సభకు విచ్చేసిన మహమ్మదీయులకు తాను ప్రత్యేకించి చెప్పవలయు నజ్జేసిన గలవేరి వారు తమ హైందవ భ్రాతృమలతో గలసి యభివృద్ధి గాంచవలయు ననియు, హిందువులకు తాను చెప్పవలచినది తమ మహమ్మదీయ సోదరుల యభివృద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడ వలయుననియు చెప్పవలెనని వారికోరిక. ఇదివరకు కలకత్తాలో మొక ఉపన్యాసకుడుగనున్న ఎం. సుబేదారుగారు గూడ నా సమయమున నుపన్యాసము నొసగెను. యూరోపియను వర్తకులు గోరుకొంతి వాతావరణమును, పరివిధములగు పూచీత్వములను హైందవవర్తకులు గూడ వాంఛించు చున్నారు. తామి జేకమున నిదివర కనుభవించుచున్న ప్రత్యేక ఆవ్యాఖ్య స్వాతంత్ర్యములు శాశ్వతముగ నుండవలయునని వారు కోరు చున్నారు. తమకు తెగిన ప్రాతినిధ్యమును యూరోపియనులు వాంఛించిన మనము దానికాదనము. వర్తకమునందును, దొరతనపుటువోగములందును రెయిల్వేలు, బ్యాంకులు, ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు మొదలగు వాటియందును యూరోపియను లనుభవించు ప్రత్యేకలాభముల జూచినవారి స్వాధీనత్యాంధోకనము సంగతి బాగుగ విదితము కాగలదు

జమీందారుల సభ

హిందూజేమనందలి జమీందారులు భూస్వాములు మొదలగు వారందఱియొక్క సభ నవంబరు 18 న తేదీని బ్రిటిషు ఇండియా సంఘమందిరమున జరిగెను. రాజప్రతినిధి గారికిని కార్యదర్శిగారికిని తా మంపవలయు సంస్కరణముల నాలోచించుటకొఱకు సభ సమావేశమయ్యెను. హిందూజేమనందలి పలుతావులనుండి అనేకమంది రాజులును, మహారాజులును, జమీందారులును, ఖానుదులును సభకు విచ్చేసిరి. దక్కంగ మహారాజు గారధ్యక్షులుగ నుండ గోరబడిరి. దక్కంగ మహారాజుగారు తమ అధ్యక్షకోపన్యాసమున మాంఛే గుగారికి వృద్ధమృత్యువ్యాగత మొసంగి ప్రస్తుతము జేతమందెల్ల సంస్కరణాంధోకనములు విశేషముగ నున్నవిగావున భూకామందుల కెట్టిసప్తములు గలుగకుండ జూచుకొను నట్టి యేర్పాటు లిప్పుడు తాము చూచుకొనకుండున పిమ్మట విచారింపవలసినవచ్చు నని చెప్పిరి. జమీందారులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మావశ్యకమని చెప్పిరి. మాంఛే గుగారివద్దకు దక్కంగ మహారాజుగారి యాజమాన్యమున నొక ప్రతినిధివర్గము నంపవలెననియు, మాంఛే గు రాజప్రతినిధిగారలకు హిందూజేతపు జమీందారులందఱి కొకవిందును గావించవలయుననియు, హిందూజేతపు భూఖానుదులు సంఘమువేటికి నొక సంఘమును స్థాపించి వాని కార్యాలయమును, సామ్రాజ్య దొరతనమువారుండు తావున నేర్పవలయు ననియు, తీర్మానములు చేయబడెను.

తాము వాంఛించు సంస్కరణములలో జమీందారులు ఇంగ్లండునందలి ప్రభువుల సభనంటి "అప్పరు ఛేంబరు"ను సభ మొకదాని సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయ కాసనసభల స్థాపింపగోరిన తెలియుచున్నది. అందు భూకామందుల ప్రతినిధులును, వర్తకుల ప్రతినిధులు మొదలగువారు యంద నిశ్చయింపబడెనట! మరియు "వెర్మనెంటు రెవిన్యూ సెల్లమెంటు" కాలపరిమితి నింక నధికము చేయవలయుననియు, ఆయుధ కాసనము జమీందారులకు వర్తింపకుండవలయు ననియు, జమీందారుల కుమారులకు నైసికోడ్వోగముల నీయవలయు ననియు, సామ్రాజ్యసభలు మొదలగు వాటియందు భూకామందులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము నీయవలయు ననియు గూడ వారు కోరి రని తెలియుచున్నది.

రెడ్డు

దేశీయమహాజనసభావిధానము

పొణకా పట్టణభారమరెడ్డి గారు

సర్వేశ్వరుని స్పృహ చిత్రము, అనంతము. మానవస్పృహలో ఆస్వేచ్ఛ నిరంతరతయే అనునది తేల్చు. భగవద్దాండాకమున నందఱు నమానులే. ప్రతిమానవుని హృదయాంతరాళమున స్వేచ్ఛాబీజము మెలక రెల్లినది. కావుననే మన నాయకులు యోచించి 1885-వ వత్సరమున దేశీయమహాజనసభను గావించి మన కష్టములు కొన్ని ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుకొనగలిగిరి. అది మొదలు ప్రతివత్సరమున పెక్కు తీర్మానముల నామోదింప జేసి విజృంభణలకు పంపుచున్నాము. కాని, ఫలము మాత్రము పూర్ణమునానరాదు. ఏ దినము దేశీయమహాజనసభ ప్రారంభమయినో అది నమోదింపబడిన ప్రతివత్సరమున భారతీయులకు కలత ప్రారంభమయెను. విజృంభణలరహితము లగుకొలదిని ప్రజల కావేశమధికమగుచుచున్నది. నానాటికి జాత్యైక్యత ప్రబలమై యున్నది. ఆంగ్లో-హైందవులు ఏ ఏ భంగపరుప నచకట్టిరి. వీరికి నిరంకుశాధికార వ్యవస్థవారు కొంచెము సాయపడిరి. బంగారావిధాన జరగెను. కల్లాల మారంభ మయెను. అప్పుడే 1906 - వ వత్సరము దేశీయ మహాజనసభాపీఠ నులంకరించిన అభివృద్ధి లగు చాచా భాయి నాగోడ గారి నెదవులనుండి “స్వరాజ్యము” అను గంభీరవాక్యము ప్రతిధ్వనించెను. ప్రజాప్రభుత్వ మలభవించిన ప్రజాస్వామ్యములు కా పాడ బడ జాల వను పరిత్రోషకము ప్రతిభారతీయుని హృదయమునను దిట్టముగ వెలకొనెను. స్వేచ్ఛకొర కాకురత యెక్కుదాయెను. భారతీయులు ఆంగ్లో-హైందవులను హిందూదేశ మను వాటిని మధింప మొదలిడిరి. ప్రభుత్వమున 1907-వ వత్సరమున నూరకు నగరమున కల్లాల మను హాలాహలము జనించినది. క్రమక్రమముగా నిక్క మెరిగిన వెంటనే అది యంతరించినది. ఇక రెండవది పుట్టినది స్వేచ్ఛావృత్తియు. 1916-వ సంవత్సరమున లక్ష్మణపురమున, ఎన్ని దినములనుండియో కలహించుచుండిన హిందూ మహమ్మదీయులు కలసి సోదరభావముతో ఆ యమృతమును గ్రోలిరి. ఆ యమృతమే దేశీయ మహమ్మదీయ నాయకులచేతను 19 గురు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణ సభ్యుల చేతను ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడి మహర్షి గాంధీగారిచే లోకమునకు సమర్పింపబడినది. ఈ యమృతమును పూర్తిగా ప్రజలు తనివి దీర ననుభవించు కాల మాసన్నమైనది. పూర్వము అమృతమును మోపిన రూపమున భగవానుడు దేవతలకు పంచి వారిని భవ్యుల జేసెను. ఇప్పుడన్నచో స్వేచ్ఛాప్రియ లగు మన దేశపు రాజ్యాంగం కాద్యదృష్ట యన్. మాంఘ్యు గారు మన దేశమునకు స్వేచ్ఛావృత్తియును ప్రసాదింప నేరెంచుచున్నారు. కృష్ణాపత్రికాధిపతి గారు వ్రాసినట్లు “జగన్నాథభక్తము కడల నారంభించినది. హరినామసంక్రీతనములతో త్రాడు లాగుదుమా భవ్యుల మగుదుము; అడ్డపడెదమా అప్పుడను మాత్రమే.” కాని, రెండవది నుభముగోగుడిన మోక్షము గాదు. ఆంగ్లో-హైందవులు వీనికి అడ్డపడుచున్నారు. దెదరించుచున్నారు. ఇంకేమేమియో చేయుచున్నారు. వారి నిరంకుశత్వమునకు భంగము వాటిల్లనన్న పక్షము వారిట్లు చేయుట స్వభావ మేమో కాని, మనవారిలో సయితము కొంతమంది స్వాధీనము “స్వరాజ్యము” వచ్చినప్రామాణ్యములే జుట్టుకొందు”రను మిత్రావాదమును వైకి వీసి “ప్రామాణ్యకేతకోద్యమము”ను స్థాపింపజూచిరి. దానివై కొంతమంది చేసిరి. 30 వత్సరములుగా ఆయుధశాసనముతోల గింపవలె ననియు నెటిలో మెంటు నిర్బంధప్రారంభించితివిద్య పూర్తిగ స్థాపింపబడవలె ననియు నొక్కి కొడవా రెవ్వరో ఎవరికోరకో లోకమునకు తెలియను. ఇట్టిది గమనింపకయే ఈ యుద్యమము బయలుపెడలి చేయున్న ఘనకార్యమే దియో? “స్వపరిపాలన” మననము లేదని “కొరవితో” తలగోకింపచున్నారు. ఇట్టివారి నే మనవలయు? పాపము!! వీరిని జూచిన నొకొక్కపక్షము జూలి చేయుచున్నది. వీరి ప్రయత్నములు తిన్నగ సన్నగి అచున్నవి. త్రితీయులు వీరికి పంగ నామములు వేసిరి. ఆర్యవైఖ్యలు వీరిని నిరసించిరి. విశ్వప్రామాణ్యము వీరినుండి వేరుపడిరి. ఇక “కూద్రోద్యమ” చని పిల్చిన కొంత బాగుండు నేమో గాని దానికి గూడ అది నోచినియుండలేదు. కొందరు శూద్రులు సయితము “చెన్నరాజధానిసంఘము”ను స్థాపించి వీరినుండి దూరముగ తొలగిరి. ఇక వీరికి దిక్కు వీరే.

అన్యాయమార్గాలంబటల కిదియే కట్టకడపటిగతి. రెడ్డిసోదరులారా! చూచితిరా? తగుణమున ఎవరెవరి పని వారు వారు చేయుచున్నారు. ఇట్టి కాలమున రెడ్డిమహాశయు లూరకుండ వలసినదేనా? వీరి పరిపాలనచరిత్ర పరికించిన గుండె లవియుచున్నవి. వీరి పరాక్రమము నరకమానము. అనవేశారెడ్డి మొదలగు రెడ్డిప్రభువుల చారిత్రమును కొండవీటిరెడ్డిపరాక్రమమును ఇంకను ప్రతిరెడ్డిహృదయవీధిని తాండవ మాడుచునేయున్నవి. ప్రతాపగురుని కింత కీర్తి గడించి యుచ్చినది వీరే. కృష్ణదేవరాయల యశశ్చంద్రికలకు కారకులు వీరే. అట్టివారి సంతతి యగు రెడ్డుతుచ్చమగు నీయుద్యమమునెడ సానుభూతిని చూపి ప్రస్తుతము స్వేచ్ఛాప్రసాదమున కడ్డుదగులుట కడుకోవనీయము. దేశదేశములను జయించి భర్తృపరిపాలన గావించిన వీరు “సరాజ్యము” వచ్చిన నిర్వహింపజాల రనుట హాస్యాస్పదము. మీ ప్రతాప మెందు బోయెను? మీ కార్యమేగంగ గలనె! గాజులు తొడిగికొని ఆడువాన వలె నుండ దలచితిరా? సిగ్గు! సిగ్గు!! మన వీరుల పరిత్రయధిరము మీ రక్షనాశముల గుండె ప్రవహించుటలేదా? మనవారి కీర్తి పరువు ప్రతిష్ఠలు నిలుపుటకు సమయ మాసన్నమై యున్నది. ఇప్పుడు వృథాపుచ్చిన నిక నెన్నియో వత్సరములకు గాని ఇట్టి సుతరుణము రాదు. కొలది దినములలో మద్రాసు నందు రెడ్డి ప్రముఖుల సభ జరగనున్న గని ప్రతికాముఖమున చదివి నాడెను. తేదీని, అవసరసభయైన తేదీని, అందు నాయకులు చర్చించి దేశీయమహాజనసభావిధానమును పూర్తిగా నామోదించి భవ్యులగుదురు గాత!

మహమ్మదాల్ సోదరుల నిర్బంధవిమోచనము.

ఆనిబిసెంటుమ్యుగారు
ఈ సోదరులు తురుష్కరాజ్యము పట్ల చూపుచున్న క్రియావిరహిత మగు సానుభూతిగూడ హానికర మనియు అది క్రియారూపకముగ పరిణమింప వచ్చు ననియు ప్రభుత్వము వారి దృష్టినుండి తలంచుచున్నానని బిసెంటుమ్యుగారు వ్రాసిరి. అట్లు తాను తలంచుట పొరబాటు గావచ్చునని గూడనామె వ్రాసిరి. ఆమె అట్లు తలంచుట పొరబాటునయే మేము నమ్మెదము. ఇండియా దొరతనమువారి దాడులను గురించి లన్నియు తమ తలవై బడినట్లు మోఖింప ప్రయత్నించినది. ఈ మానసిక ప్రయత్నమున నామెకు భావనా ప్రపంచమున కలిగిన నూతన ప్రభుత్వ వ్యక్తిత్వమునం దామె నిరంకుశాధికారాలకును పూర్వకములగు వారినులోచనములనుగూడ ధరించి యుండెనని, మేము తలంచెదము. మొట్టమొదట ఆల్ సోదరుల క్రియా రహితకాగడ సానుభూతిని గూర్చి తాము స్థిరచిత్తతేకుండ భావించుటవలన మహాప్రమాదము కలుగుననెడు వికలాంగ భావము తమకు కలిగినది నిరంకుశాధికారాల సులోచనములకు గోచరముగాదు. మరియు దేశమునందలి మహమ్మదీయ నాయకులందరును మహమ్మదీయులుగాని దేశీయులందరును గూడ కోరినట్లు ఆల్ సోదరులను విడుదలచేయుటవలన నా మహాప్రమాదము వరింత నామమాత్రము కాగలదని గూడ వారినులోచనములకు గోచరముగాదు. ఈ నిరంకుశాధికారాల నిరాధారమగు భావనమే సహేతుక మని వాదమాత్రమునకు గాను మన చుంగికిరించినను నిజముగ ఆల్ సోదరుల క్రియ విరహితసానుభూతి క్రియారహిత సానుభూతిగ పరిణమించిన ను వారికి అమానుషశక్తి యుండిన తప్పు నెట్టి అనర్థకమును కలుగుట కవకాశములేదు. అట్టి మానవాధికశక్తి వారికి లేదనుట నిశ్చయము. ఆనిబిసెంటుమ్యుగారు నిరంకుశాధికారాల దృష్టిపథమునుండి చూడసాగిరి. అట్లు చూచుటలో వారినులోచనముల సధికముగ నుపయోగించిరి. పాపము అచ్యుత గారు అనవసరముగ నిట్టిశ్రమకు పాలుపడిరిగాని రాజప్రతినిధిగారును దేశీయ మంత్రులును నుడిచిన విషయములను వ్యాఖ్యాన విరహితముగ వివరించిన బాగుండెడిది. ఇండియా దొరతనమువారి దృక్పథమునుండి విషయముల నవలోకించుటకు తానే ఇండియాదొరతనమని ఆయమ భావించు శ్రమకు పాల్పడుటవలన తనకే హాని కలుగ చేసికొనెనని తలంచుచు నున్నామని కలరు. గతజల సేతు బంధనము నిరుపయోగము. అందులకు మేమిప్పుడు కలహించగోరము. మేమిదివరకు నూచించిన రీతిని ఏర్పరుపబడు ప్రతినిధి సంఘముతో బిసెంటుమ్యుగారు మాంటాగూగారిని రాజప్రతినిధిగారిని (మాంటాగూగారి నేతమచూడ వీలులేదు) సందర్శించి భారతీయుల దృక్పథ మిట్టిదని వారికి వివరింపదగు నని నూచించెదము. అట్లు ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లనుట ప్రతినిధి సంఘమువారు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రకటించిలేని ఇప్పుడు ఆనిబిసెంటుమ్యుగారు ఇట్టి సంతాపకథనమును వెల్లడించుటకు దేశీయమంత్రులవలనను రాజప్రతినిధిగారివలనను పంపి వేయబడినట్లు ఆ సంఘమువారు గూడ పంపివేయబడరని మాకు గట్టినమ్మకము కలదు. (మహారాట్ర)

విలేఖకులకు నోటీసు.

కాగితపు కఱ వేర్పడుటచే విలేఖకుల వ్యాసములును వార్తలను చాలవఱకు తగ్గింపబడవలసి వచ్చుచున్నది. విలేఖకులు తాము వ్రాయబోవు వ్యాసములను సాధ్యమైనంత వ్ల ప్రముగ 1,2 పుటలకు మించకుండ వ్రాయ బ్రార్థితులు. వార్తలందు అతిసూక్ష్మముగ ముఖ్యవిషయమును మాత్రము వ్రాయవలెను. పెద్దవిగ నున్న వ్యాసములును కాగితములకు రెండు వైపులను వ్రాయబడినవియును, జలుగుగ నున్నవియు ప్రకటింపబడవు. సుపాదకుడు.

నెల్లూరు జిల్లా మునసబుకోర్టులో

O. S. No. 980 of 1917.

Between:— (953)

- 1. మందూరు కామయ్య } ... వాదులు
- శ్రీ వై రా 25 గురు }
- AND
- 1. మాలవీ మహమ్మద్ జియూ } ప్రతివాదులు
- ఉద్దీక్ అహమ్మద్ అన్ సారి }
- ఎన్ రా ఆర్గురు }

పైనచెప్పబడిన వాదులు సివిల్ ప్రొసీజరుకోర్టు 1-వ ఆర్డరు 8-వ రూలు ప్రకారం వై కోర్టువారి ఉత్తరువునుబొంది, నెల్లూరుమునిసిపల్ సరిహద్దులలో నివసించియుండు హిందువులకు క్రితనిధులుగా, పైన చెప్పబడిన ప్రతివాదులను సదరు సరిహద్దులలో నివసించియుండు మహమ్మదీయులకు ప్రతి నిధులుగ చేసి, సదరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలోని అన్ని పల్లికు వీధులలో సర్వకాలములయందు హిందువులకు సంబంధించిన సర్వవిధములైన ఉత్పాదములను మేళతాళములు తప్పెటలతోటి తీసికొని పోవుటకును వచ్చుటకును సదరు హిందువులకు హక్కు ఉన్నదనియును, సదరుహక్కు మహమ్మదీయుల మసీదులలో (Congregational Worship) జరుగు సమయములలో (పదుగురు చేరి ప్రార్థన చేయు సమయములో) అనగా ఉదయము 6 గం. మొదలు 8 గం.వఱకును, మధ్యాహ్నము 12గం. మొదలు 2 గం.వఱకును, సాయంకాలము 6 గం. మొదలు 8 గం.వఱకును సదరు మసీదులకు ఇరు ప్రక్కల 20గజములదూరమున హిందువులు తమ మేళతాళములను తప్పెటలను నిలుపవలసినదను విషయమునకునూత్రము లోబడియుండవలసినదనియును డిక్టేరుచేయుచుకొని, సదరు హక్కులను పైన చెప్పబడిన హిందువులలో అందరు కాని, కొందఱు కాని అనుభవించుటయందు మహమ్మదీయులలో యెవ్వరు కాని, సర్కారువారికి అర్జీలను ప్టెటుమెంట్లను ఇచ్చి హిందువులయొక్క సదరు హక్కుకు భంగకరములగు ఉత్తరువులను కలుగ చేయుట ద్వారాగాగాని, గలభాలుచేయుట ద్వారాగాగాని, మరియు విధముగాగాని, అటంకముగాని ఇతర అభ్యంతరము గాని కలుగ చేయ కుండునటుల Permanent Injunction పొందుటకు పైన చెప్పబడిన దావాను దాఖలుచేసియున్నారు. సదరు దావాలో వాదులుగా చేర నుద్దేశించియుండు నెల్లూరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలోని హిందువులును, ప్రతివాదులుగా చేర నుద్దేశించియుండు సదరు సరిహద్దులలోని మహమ్మదీయులును, 1917 వ సం॥ నవంబరు 27-వ తేదీని గాని అంతకు లోపలగాని కోర్టువారి యుత్తరువునుబొంది అట్లు చేరవచ్చునని ఇందు మూలకముగ సదరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలో నుండు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తెలుపుచున్నాడను.

NELLORE) Y. Venkatachalam
12-11-17) Pleader for Plaintiffs.

గోదావరిజ్వలనభలు.

I

రామచంద్రపురము తాలూకానుండి ఒక భూస్వామి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నేను రామచంద్రపురము తాలూకాలో జీవాంతిభూస్వామిని. బిక్కవోలు గ్రామమునందు గతమాసమున జరిగిన ప్రథమగోదావరీబ్రాహ్మణేతరసభకు నేను పోయియుంటిని. యథార్థమున దెబ్బట నా సంకల్పమయి యున్నందున, నేను బ్రాహ్మణుడనో బ్రాహ్మణేతరుడనో నిరూపించి చెప్పిన యెడల ఉద్ధయవర్ణములవారిలో నొకరు సంతోషించుటయు రెండవవారి కాగ్రహము కల్గుటయు సంభవించును గనుక, ఆ విషయమున నేను ప్రచ్ఛన్నుడనుగ నుండదలచితిని. సభారంభమునకు కొంతకాలము పూర్వము రివిన్యూ అధికారులు కొందఱు ఈ సభ జయప్రద మగుటకు తమ సానుభూతిని పూర్ణముగ జూపకన్నయెడల, అంత కులభేదసాధ్యముగ చందాలు వసూలగుటయు పందిరులు పాకలు వానికి వలయు సామానులు సిద్ధమగుటయు బిక్కవోలునంటి సామాన్య గ్రామమున సాధ్యము కానేరదు. కొన్నియెడలనుండి క్రమముగా జరుగుచున్న సర్వముల రాజకీయగోదావరీమండలసభ క్లిష్టి యధికార సహాయము శతాంశ ముండేనేని, ఆసభలు దీనికన్న పదిరెట్లు జయప్రదముగ జరుగు ననుటకు లేకమును సందేహము లేదు. తా మెరిగినవరకు ఏ మండలసభలోను రైతున కుపయోగించు విషయములు అంత వివరముగను సాకల్యముగను అనుభవజ్ఞానముతోడను చూపబడలే దని కృష్ణాప్రతికాధిపతులు వ్రాసిన 1916 సం. పు గోదావరీమండలసభను రామచంద్రపురమున జరుపుటకు సర్వకార్యభారమును మారయితుల పక్షమున తమవై మోపుకొని పాటుపడిన దుగ్గిరాల సూర్య ప్రకాశరావు గారికి అట్టి సహాయము మా తాలూకా రయితులు నాల్గవంతు చూపిన పక్షమున ఎంతమేలగునో ఇచట దెలుప సాధ్యము కాదు. ఆనాటి సభకు 10 చూపాయలు చందా యియ్యలేని గ్రామములవారి బిక్కవోలు సభకు నూలుల నవలీల గ స మ ద్విం మ ట క థి కారు ల మం ద హ స ప్రోత్సా హ ము లు కా క వే టు కా రణము లే దని చెప్పటం యితీకయ్యా కి కాదు. వక్రవ్యాంశమునకు వచ్చెదను. బిక్కవోలు సభకు 8,000, 5,000, 9,000 జనము వచ్చిరని తమ యిచ్చవచ్చినట్లు ప్రతికలలో స్తోత్రమే ప్రధానముగా నెంచి వ్రాసిన యుపవిలేఖల వ్రాతలు విశ్వాసార్హములు కావు. ఎక్కువ జనము మొదటి దినమున వచ్చిరి. కాని, రెండవనాడు రాలేదు. నే నా పందిరిలో సభారంభమునండి చివర వరకు నున్నవాడను. రెండువేల జనమునకు మించి ఎప్పుడును లే రని నేను రూఢిగ చెప్పగలను. మూడువేలమందికి చాలిన పందిరిని నిర్మించితి మని సభాకార్యనిర్వాహకులే మొదట ప్రచురించియుండిరి. భోజనాది వ్యయపట్టికను జూపినయెడల 9000 మందికి వీ రెట్లు సదుపాయము చేయగలిగిరో తెలియ గలదు. ఈ సభవారు చర్చనీయాంశములను ఏప్రతికలోను ప్రకటింపలేదు. సభాకాలమునందైనను సిద్ధముచేసి కొందరికైనను పంచివెట్టలేదు. సభ యంతయు ముగిసినవెనుక కూడ ప్రతికల రిపోర్టర్లు తమ కిచ్చవచ్చినచొప్పున చర్చితాంశములను రిపోర్టు చేసిరి. ఒక్క “మద్రాస్ మెయిల్” రిపోర్టరును మాత్రము 28వ తేదీ రాత్రి తమయొద్ద నుంచుకొని వారి కొకమాదిరి తీర్మానముల నిచ్చిరని తెలియుచున్నది. ప్రతికలలో ప్రచురింపబడిన తీర్మానములకు అట్టోబరు నెలాఖరునాటి కారూపము కాకి నాడయందు వచ్చెనని నమ్మకమైన స్నేహితులవలన వింటిని. దీనిని బట్టియే కాసనసభనుగురించి చేయబడిన తీర్మానమున నాద్యంతవిషయములలో వైరుధ్యము కానగుటయు, అనుద్యోగము కాసనసభ్యుల కొకవంక బాధ్యత అధికారము వెంటనే వారికి ప్రస్తుతపురితి దాస్యము నిర్ణయించుటయు సంభవించెను. ఈ విషయమును ప్రాజులగు భూస్వాములకు తెలియబరచి ఇట్టివిరుద్ధపు తీర్మానమున ఏసంఘమువారును ఏసమాజమువారును ఏమండలియు ఏరాజధానివారును చేసియుండలేదని గుర్తెరిగి ఇది పరిహాసకయోగ్యమైన దనియు దీనిని గూర్చి ప్రజల ని బాధి ప్రా నును ను దె బ్బ ట కు ప్ర త్యే క మం డ ల సభ జరుపుట యావశ్యక మని యు భూ స్వా ము లకు దె క్కం ద్ర కు స్ఫురించి ఎచ్చట నిట్టి వివరీతపు తీర్మానము గావించబడెనో అట్టి మా రామచంద్రపురము తాలూకాయందే ఈ నెలలో అన్నిగడ్డములవారి ప్రత్యేకమండలసభను జరిగించి కాంగ్రెస్ మాన్యుటీలవారి సంస్కరణవిధానము నకలంబించుటకు యత్నింప దొడగ

తిమి. ఈ ప్రత్యేకసభ ఈ నెల 18-వ తేదీన జరుగునని పులి కలలో ఇదివఱకే ప్రచురింపబడెను. బిక్కవోలు బ్రాహ్మణేతరసభ కార్యనిర్వాహకులు దీనికి విఘ్నము గావించుటకు చేయుచున్న నింద్యవ్యాపారము శోచనీయము. చందాల నీయ వర్తనియు కమ్మ కాపురెడ్డి భూమంచిరెడ్డి తెలగ వెలగు తెగల వారు 18-వ తేదీనాటి సభకు పోగూడదనియు బోధించుచు వచింపరాని ఒట్టును బెట్టియు ఈయదలచిన చందాలను మాన్పించియు ఈ సందర్భమున సర్వప్రయత్నములను బ్రాహ్మణోద్యోగములకొరకే గాని యితరవర్ణములవారి లాభముల కొరకు కాదనియు ఈ మొదలగు మృషావాక్యములను నిర్భయముగ జెప్పచు గ్రామ మున్నబులు మొదలగువారు గ్రామముల వెంట బయలుదేరుచున్నారు. ఇట్టి సాహసము వారికి అధికారిభయము లేకపోవుటవలన గాక ఎట్లు సాధ్యమగును? ఒకవేళ తమ తాబేదారుల చర్యలు రివిన్యూ ఉద్యోగీయులకు తెలియకున్నవా యని అనుమానపడుటకు కారణము కానరాదు. ఏలయున ఇట్లు చెలరేగి విచ్చలవిడిగ దిరుగుచున్న గ్రామోద్యోగీయు లనేమలు రివిన్యూ అధికారుల యాప్తవర్గములోని వారని భూస్వాముల మైన మే మందఱము స్వయముగ నెఱుగుదుము. రయితులలో రయితుల కిట్లు భేదములు కల్పించుట తగువు కాదు. మా తాలూకాలో సంఖ్యకు గాకున్నను స్థితిగౌరవములందును భూవసతియందును త్కత్రియులు కూర్చులకు తీసిపోరు. అట్టి త్కత్రియులు ఈ బిక్కవోలు సభ పట్ల ప్రతికూలురై యుండి రనుట తాలూకాలోని ప్రతిరయితునకు తెలిసియున్నది. వారిని కూడ రామచంద్రపురమున జరుగబోవు 18 వ తేదీ సభకు అధికార నిర్లక్ష్యభావమును నమ్మి ఆటంక పెట్టెదరా యని సంకీర్తింపవలసి వచ్చుచున్నది. ఎట్లులైనను చెన్నపురిలోని కేశవపిళ్లగారి యధ్యక్షతక్రింద నున్న (వెసిడెన్సీ ఆసోసియేషనువలె సమకూడి మా నిశ్చితాభిప్రాయమును తీర్మానింప దృఢనిశ్చయాలమై యున్నాము. మాంటాగు గారికి సమర్పింపదలచిన విజ్ఞాపనమునందు సంతకములు చేయింపబడెద మా బ్రాహ్మణేతరసోదరులు అడ్డము వచ్చినను ఇప్పటి సభ జరుగకుండ విఘాతము కల్పింప పాటుపడుచున్నను స్వలాభముకొరకు మువ్వరు నలువురు బ్రాహ్మణేతరులు చేయుచున్న పెనుమోసమును గ్రహింపనేరక ధనగౌరవముచే ముందుకు రాదలచిన విద్యార్థులగు మా వోడి భూస్వాముల దుర్గతి కి వ గ చు చు వారి నిజమైన మిత్రు లేవరో శత్రువు లేవరో వారు గ్రహింపగల సామర్థ్యమును భగవంతుడు వారికి శీఘ్రముగ లభింపజేయుగాక యని ప్రార్థించుచు 18-వ తేదీనాటి సభను రామచంద్రపురము రాజాగారివంటివారు జయప్రదముగ గొనసాగింతు రని నమ్ముచున్నాము. ప్రయత్నము చేసి పరాజితుల మగుట శ్రేయస్కరము కాని, బిక్కవోలునందు జిల్లాప్రజలకును రాజధానీ ప్రజలకును జరిగిన యవకృతిని సహించి యూరకుండుట ముమ్మాటికిని కూడ దను న్యాయమును దృష్టియందుంచి పాటుపడవలయును.

II

ఈనెల 18 తేదీ అదివార ముదయమున మధ్యాహ్నమున రామచంద్రపురమునందు ప్రత్యేకగోదావరీమండలసభ జరుగును. శ్రీ రాజా కాకర్లపూడి రామచంద్రరాజు బహద్రగారి దివ్యభవనమున ప్రతినిధులకు బసలు భోజన సదుపాయములు జరుపబడును. కొటముంచు వికాలప్రదేశమున నెద్దగుడారమును వేసి యందు సభ జరుపబడును. కడవిన ఏప్రిలు నెలలో అచలాపురమున జరిగిన మండలసభయందు జిల్లాపరిపాలనమున కనుకూలములగు తీర్మానము లనేకములు గావించబడినను, బ్రాహ్మణేతరులు సభకూడి బిక్కవోలునందు మరల అట్టి తీర్మానములనే చేయుచు కాసన సభానిర్వాహ సందర్భమున అనుద్యోగీయసభ్యుల కుండవలసిన యధికారములను గురించి స్వవిఘాతము లగు తీర్మానములను గావించి, ప్రజాసామ్యమునకును ముఖ్యముగ రయితులకును హాని చేయు పద్ధతి నకలంబించి రని నమ్మి, బ్రాహ్మణేతర తేమాభిలాషులు ప్రత్యేకమండలసభ జరిగింప నిశ్చయించిరి. బిక్కవోలుసభకు త్కత్రియులు వైఖ్యులు పోలేను. రామచంద్రపురము సభకు వారు గాన ద్యుక్తు లైయున్నారు. బిక్కవోలు సభయందు గావించబడిన తీర్మానములు తమకు బోధపడకున్న వని బోధపడలేదని వలువును కూర్చులు ఘంటాభిషేకము జెప్పుచున్నారు. అట్టివారిని రామచంద్రపురము సభకు పోవద్దని కొందరు బోధింపబూనుకొనిరి గాని వారు తమ ప్రయత్నమునందు పూర్ణముగ నెక్కలే రనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుమాన్యుటీగుల వారి ఘనసంకల్పము స్వస్థనజేమా

భిలాష రయితులకు బోధపడినప్పుడు వారు దాని కంగీకరింపకుండుట జరుగనేరదు. కావున, జిల్లాలోని ప్రముఖులందరును అన్నివర్ణములవారును రామచంద్రపురము దనుచేసి, ఆచ్చట చర్చింపబోవు విషయములను సావధానమునకులై విని పిమ్మట తా ముకమార్గమునకు రావచ్చును. రయితువారి ప్రదేశములందు పర్మనెంటు సెటిలుమెంటు జరుగవలసినను వక్ర నుభివృద్ధి నొదవలసినను గోదావరీ కృష్ణా కావేరి డెల్టాలలో నీటితీర్వ న్యాయముమేరకు నిర్ణయింపవలసినను, కాసననిర్వాహసభయందు దనుద్యోగీయ నియుక్తసభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుగ నుండి వారి కాదాయవ్యయనిర్ణయమున పూర్ణాధికారము లేకున్నంత కాలము రయితుల గతి చక్కపడనేరదు గాన, దీని రహస్యమును గ్రహించుటకు బ్రాహ్మణేతరు లగు భూస్వాములు విస్తారసంఖ్యాకులుగ నీ ప్రత్యేకసభకు విచ్చేయుదు రని నమ్ముచున్నాను.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు.

పీపిల్లు పార్కు వేడుకలు, ప్రదర్శనములు.

డిశంబరు 24 వ తేదీ నుండి గాని కొంచెము ముందుగా గాని ప్రారంభమగును. హిందూ దేశ చిత్రకళా, పారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనములు జరుగును. స్వదేశీవస్తువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడును. హిందూ దేశ మెంతవఱకు పారిశ్రామిక రంగమున స్వతంత్రజీవనము చేయగలదను సమస్య కిందు తెగిన సమాధానము ప్రస్తుతమగును. చిత్రమైన వినోదములు, వ్యాయామప్రదర్శనములు నేత్రోత్సవము చేయుచుండును. ఈ ప్రదర్శనములకు శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారధ్యక్షులై యుందురు. వీనిమూలమున లభించు ద్రవ్యమంతయు చెన్నపురి యాధునిక కొసంగబడును. ఇంకను వివరములు కావలయు వారు మదరాసు పార్కు ఫేరు ప్రదర్శనముల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

నోటీసు (949)

ఈ దిగువ నుదహరించిన పనులు కోరువారు ది 20-11-17 తేదీలోపున ప్రతిపదిగాను రు 50 ధరానత్తుతో మునిసిపల్ ఆఫీసులో ధరఖాస్తులు దాఖలు చేయవలెను.

- (1) ఏల్వీనుపేట రోడ్డుమీదను పునాదులు త్రవ్వి నీటిగొట్టములు విగించి ప్లబ్లికేషన్ టెనులు కట్టుట.
 - (2) బెన్ కు రోడ్డుమీదను మునిసిపల్ ఆఫీసు సమీపమునుంచి సూర్యారావుపేట మార్కెట్టు వరకు పునాదులు త్రవ్వి నీటి గొట్టములువేసి విగించి ఫాన్ టెనులు కట్టుట.
 - (3) గోదావరీ యిసుక రేణుకార్యాయములు గోదావరీవద్దను జల్లించి కొళాయిచేర్చు అవరణలో రెండు పర్యాయములు నూలిస్తేల్లను కడిగి ఫిల్టరుబెడ్డుతో వేయుట. ఇందుకు కావలసిన సముజాయిషి మునిసిపల్ ఆఫీసుతో ఏవరుశీర్ష గార్లవద్దను ఆఫీసు కాలములోను తెలుసుకోవలెను. ఈ పనులు ది 31-4-18 తేదీలోపున పూర్తి చేయవలెను.
- మునిసిపల్ ఆఫీసు } కె. సూర్యనారాయణ మూర్తి
కాకినాడ } నాయుడు గారు, చెయ్యవక.

సూర్యోదయ తైలము పెద్దపాకము నెరుగుటకు	0.12
కోమరారి పెద్దపాకము పోడుటకు ...	0.0
పొచ్చిగురుకు నుండు సీసా 1-కి ...	1.8
కస్తూరిమాత్రలు పెద్దది, మంచిది 50-కి	0.10
సుభాగ్యిని మాత్రలు ...	1.0
సుభాగ్యిని తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విలేగనములకుమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0.8
గ్రహానికి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ...	0.8
శిరోజేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు...	0.12
కాకినపుండ్లకు హార సీసా 1-కి ...	0.8
శిశువు ప్రాసకము సీసా 1-కి ...	1.0
కుడుకురికి పొల్లలు, కుసుమచామరములకు	1.0
మందుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.6
నుండవలెలము, సుభాకాంతికి ...	0.8
పగుళ్లకు తైలము శిలపగుళ్లకు ...	0.6
కస్తూరిలపాకి చెవిపోటుకు ...	0.6
బాలిని మాత్రలు మలబద్ధమునకు ...	0.3
జంతుపాతహరి ఎమిడికిలకు ...	0.8

Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Press 6 & 7 Thumbu Chetty Street, George Town, MADRAS.